

**MINISTERUL EDUCAȚIEI
UNIVERSITATEA „1 DECEMBRIE 1918” DIN ALBA IULIA
FACULTATEA DE ȘTIINȚE ECONOMICE
ȘCOALA DOCTORALĂ DE CONTABILITATE**

REZMATUL TEZEI DE DOCTORAT

**Conducător de doctorat,
Prof. univ. dr. Ioan Dan TOPOR**

**Doctorand,
Kinga-Erzsébet BAKÓ (FÜLÖP)**

**Alba Iulia
2022**

**MINISTERUL EDUCAȚIEI
UNIVERSITATEA „1 DECEMBRIE 1918” DIN ALBA IULIA
FACULTATEA DE ȘTIINȚE ECONOMICE
ȘCOALA DOCTORALĂ DE CONTABILITATE**

**Modele aprofundate de analiză a performanței
economice în sectorul apei potabile și epurării
apei uzate din România**

**Conducător de doctorat,
Prof. univ. dr. Ioan Dan TOPOR**

**Doctorand,
Kinga-Erzsébet BAKÓ (FÜLÖP)**

**Alba Iulia
2022**

CUPRINS

INTRODUCERE	7
Contextul general al cercetării	9
Motivația și importanța cercetării	11
Obiectivele și ipotezele cercetării	13
METODOLOGIA CERCETĂRII	13
SINTEZA PRINCIPALELOR PĂRȚI ALE TEZEI DE DOCTORAT	18
CONCLUZII GENERALE, CONTRIBUȚII PROPRII, LIMITE ȘI PERSPECTIVE ALE CERCETĂRII	20
Concluzii generale	20
Contribuții proprii	20
Limite și perspective ale cercetării	27
REFERINȚE BIBLIOGRAFICE	31

Cuvinte cheie: performanță financiară, raportare non-financiară, dezvoltare durabilă, guvernanță corporativă, operatori regionali de apă și canalizare, rentabilitate, politici contabile, analiză bilanț, stakeholderi, entități economice publice, sector apă și canalizare, modelare econometrică, transparență, etică.

CUPRINSUL TEZEI DE DOCTORAT

LISTA ABREVIERILOR, FIGURILOR ȘI TABELELOR	5
Lista abrevierilor	5
Lista figurilor.....	7
Lista tabelelor	9
INTRODUCERE.....	12
Contextul general al cercetării.....	14
Motivația și importanța cercetării	16
Metodologia cercetării.....	18
Obiectivele și ipotezele cercetării	20
Conținutul sintetic al capitolelor	23
CAPITOLUL 1. PERFORMANȚA ECONOMICĂ – OBIECTIV PRIORITAR AL INTERESELOR STAKEHOLDERILOR	25
1.1. Performanța economică – abordare conceptuală.....	25
1.1.1. Evoluția conceptului de performanță.....	30
1.1.2. Performanța și provocările secolului XXI. Analiză bibliometrică privind performanța financiară	38
1.2. Interesele stakeholderilor și performanța economică.....	43
1.3. Performanța economică în contextul guvernancei corporative.....	49
1.3.1. Conceptul de guvernare corporativă	50
1.3.2. Guvernarea corporativă la entitățile publice din România	52
1.4. Concluzii preliminare	57
CAPITOLUL 2. DEZVOLTAREA DURABILĂ A SECTORULUI APEI POTABILE ȘI EPURĂRII APEI UZATE DIN ROMÂNIA ÎN CONDIȚII DE PERFORMANȚĂ ECONOMICĂ.....	60
2.1. Scurt istoric al dezvoltării durabile	61
2.2. Efectele dezvoltării durabile în sectorul de apă și apă uzată.....	63
2.3. Dezvoltarea durabilă în domeniul apei și al apei uzate din România	69
2.4. Implicațiile dezvoltării durabile asupra performanței economice.....	73
2.5. Concluzii preliminare	81

CAPITOLUL 3. ROLUL ȘI IMPORTANȚA CONTABILITĂȚII ÎN ANALIZA PERFORMANȚEI..... 82

3.1. Calitatea informației contabile și prezentarea fidelă a performanței financiare.....	82
3.2. Situațiile financiare și modalitatea de reflectare a performanței.....	88
3.3. Politici contabile și influența asupra performanței.....	94
3.4. Particularități ale sistemului informațional contabil din sectorul apei potabile și epurării apei uzate	100
3.5. Concluzii preliminare	103

CAPITOLUL 4. MODEL DE ANALIZĂ A PERFORMANȚEI ECONOMICE 106

4.1. Analiza principalilor indicatori din contul de profit și pierdere la operatorii regionali din sectorul de apă și canalizare.....	106
4.2. Analiza ratelor de structură ale contului de profit și pierdere la operatorii de apă și canalizare din România și utilizarea lor în analiza performanței	112
4.3. Analiza ratelor de rentabilitate la operatorii de apă și canalizare	119
4.3.1. Abordări conceptuale privind ratele de rentabilitate	120
4.3.2. Analiza factorială a rentabilității cu modelul Du Pont la Harviz S.A.	122
4.3.3. Analiza ratelor de rentabilitate la operatorii de apă și canalizare din România...	124
4.4. Determinanții poziției financiare și influența asupra performanței economice	128
4.4.1. Rolul poziției financiare în aprecierea performanței.....	128
4.4.2. Analiza poziției financiare pe baza bilanțului contabil	130
4.5. Analiza echilibrului financiar și aprecierea performanței	136
4.5.1. Aspecte teoretice legate de echilibrul financiar al entităților	137
4.5.2. Analiza echilibrului financiar în sectorul de apă și canalizare.....	139
4.6. Analiza capacității de autofinanțare	142
4.7. Analiza potențialului de creștere	146
4.8. Raportarea non-financiară și performanța economică	154
4.8.1. Aspecte teoretice și legislative legate de raportarea non-financiară	155
4.8.2. Cercetare privind raportarea non-financiară în sectorul de apă și canalizare din România	158
4.9. Concluzii preliminare	175

CAPITOLUL 5. MODEL ECONOMETRIC PRIVIND PERFORMANȚA FINANCIARĂ ÎN SECTORUL DE APĂ ȘI CANALIZARE DIN ROMÂNIA	182
5.1. Precizări teoretice privind modelarea econometrică	182
5.2. Rezultatele empirice ale cercetării și validarea modelului econometric	185
5.3. Interpretarea rezultatului modelului econometric obținut	193
5.4. Concluzii preliminare	195
CONCLUZII GENERALE, CONTRIBUȚII PROPRII, LIMITE ȘI PERSPECTIVE ALE CERCETĂRII.....	197
Concluzii generale.....	197
Contribuții proprii	204
Limite și perspective ale cercetării.....	206
REFERINȚE BIBLIOGRAFICE.....	208
ANEXE.....	231
Anexa nr.1 Tabelul cu evoluția ratei de creștere economică și a elementelor componente la operatori regionali de apă și canalizare din regiunea Centru pe perioada 2014-2020	232
Anexa nr.2 Chestionar privind raportarea non-financiară la operatorii de apă și canalizare din România	236
Anexa nr.3 Prelucrări SPSS privind modelarea profitului net	241

INTRODUCERE

*„Nu reduceți așteptările dvs. pentru a obține performanțe,
ci creșteți nivelul de performanță pentru a vă satisface așteptările.”*

Ralph Marston

Entitățile implicate în activități economico-sociale interacționează cu diferite grupuri de interese și influențează mediul economico-social al comunității în care acestea funcționează. Conceptul de performanță economică a avut abordări diferite în timp, dar de aceasta se leagă în mod neechivoc noțiunile: economicitate, eficiență și eficacitate. Azi putem considera că sunt performante acele entități care satisfac așteptările diferitelor categorii de „părți interesate” (stakeholderi). Deciziile „părților interesate” sunt influențate de rezultatele și acțiunile entităților. Majoritatea „părților interesate” din exteriorul entității iau decizii pe baza informațiilor regăsite în situațiile financiare publicate de entitate. Adesea, aceste informații pot fi completate de compilări realizate de profesia contabilă și pe baza informațiilor din alte domenii, cum ar fi tehnicul, juridicul și resursele umane. Situațiile financiare utilizate ca suport decizional au fost îmbunătățite în timp și, prin urmare, au suferit o serie de modificări.

Măsurarea performanței în abordarea lui Sink (1991) „este complexă, frustrantă, dificilă, provocatoare, importantă, abuzată și folosită abuziv”. Păstrând ideea de bază a lui Freeman (1984) că funcționarea unei entități trebuie să deservească mai multe părți interesate, putem considera că performanța unei entități este suma utilității create pentru „părțile interesate”. Performanța economico-financiară a unei entități este oglindită de indicatorii din contul de profit și pierdere și orice modificare în elementele contului de profit și pierdere duce și la modificarea indicatorilor derivați din acesta și din bilanț. Performanța unei entități este influențată de factori interni și factori externi. O analiză aprofundată nu înseamnă doar studierea elementelor din situațiile financiare anuale, ci trebuie să releve influența factorilor interni și externi asupra performanțelor economico-financiare ale entității.

Problematica performanței financiare rămâne în continuare un aspect foarte important al raportărilor corporative. Performanța financiară a unei entități poate fi interpretată prin prisma ratelor de rentabilitate, a poziției financiare, a echilibrului financiar și a capacității de autofinanțare, iar perspectivele economice ne sunt arătate de capacitatea de creștere a acestuia. Analiza ratelor de rentabilitate în sectorul de apă și canalizare din România ne

oferă informații privind rentabilitatea operatorilor regionali de apă și canalizare și, de asemenea, ne arată trendul actual al acestui sector. Poziția financiară corespunzătoare și echilibrul financiar al unei entități reprezintă baza performanței financiare a acestuia. Echilibrul financiar sub aspectul aprecierii poziției financiare a unei entități reprezintă o preocupare continuă a cercetătorilor din domeniul financiar-contabil. Dacă în trecut poziția financiară a unei entități era apreciată doar pe baza indicatorilor din bilanț, azi, bilanțul reprezintă sursa de informații pe baza căreia pot fi calculați indicatori mai complecși, care fac posibilă aprecierea mai bună a poziției financiare a unei entități.

Analizând performanța și poziția financiară ale entităților din sectorul apei și canalizării din România, avem posibilitatea de a prezenta legături între performanța financiară și poziția financiară a acestora. Prin creșterea corporațiilor, inclusiv în complexitate, pe lângă necesitățile de informații financiare ale „părților interesate” asigurate de raportările financiare au apărut și cerințe privind responsabilitatea socială a corporațiilor. În acest sens, încă din anul 1995 s-a creat conceptul de „Triple Bottom Line”, care a sintetizat preocuparea privind întocmirea unui raport corporativ ce conține atât informații financiare, cât și non-financiare¹. Ca efect al acestor preocupări și al crizei economice globale din 2009, la nivel mondial s-a creat Comitetul Internațional pentru Raportare Integrată², organism care a fost desemnat să creeze primul cadru conceptual mondial privind raportarea corporativă (integrată). Deși nu există un standard internațional acceptat, raportarea corporativă s-a extins treptat la nivel mondial.

În contextul răspunderii sociale a corporațiilor, cerințele non-financiare venite din partea „părților interesate” sunt creatoare de costuri, și din acest punct de vedere este o reală provocare pentru managementul unei entități sincronizarea așteptărilor financiare (profit și valoare adăugată) venite din partea acționarilor cu așteptările sociale, cerințele de mediu venite de la alte grupuri de interes. Prin intermediul raportării corporative se dorește introducerea unui limbaj comun pe care să îl înțeleagă potențialii investitori și alte categorii de părți interesate, fiind un limbaj comun, care elimină partea tehnică și noțiunile economice specifice.

Raportarea integrată se face periodic și relevă modalitatea în care strategia și alocarea resurselor, managementul (guvernanța), performanța, modelul de business, modalitatea de

¹ BOTEZ, D. (2013), *Raportarea integrată – sfârșit sau un nou început pentru raportarea financiară?*, Revista de audit financiar Anul XI, nr. 98 – 2/2013, pp. 23-29

² FLOWER, J. (2015), *The International Integrated Reporting Council: A story of failure*, Critical Perspectives on Accounting, Volume 27, March 2015, pp. 1-17 - <https://doi.org/10.1016/j.cpa.2014.07.002>

tratare a riscurilor și a oportunităților, perspectivele și mediul extern permit crearea unei valori adăugate pe termen lung pentru entitate³. Raportarea non-financiară este parte a raportului corporativ (integrat) și vizează aspecte legate de mediu, sociale și de personal, respectarea drepturilor omului și combaterea corupției și a dării de mită unei entități, adică prezintă performanța non-financiară (socială) a acestuia. Cercetătorii din domeniul financiar-contabil abordează din ce în ce mai des acest subiect, având în vedere importanța așteptărilor, a cerințelor venite de la părțile interesate ale entităților. În cadrul lucrării noastre am abordat concepte precum guvernanta corporativă, dezvoltare durabilă (alocarea resurselor) și ne-am focusat pe performanța financiară a entităților.

Pentru sincronizarea intereselor informaționale (de transparență) ale diferitelor grupuri de „părți interesate” și pentru asigurarea funcționării transparente a entității și a modului de conducere și control al acestuia a apărut conceptul de „guvernanta corporativă”, care implică un set de relații între conducerea unei entități, acționari și alte părți interesate. Conceptul de guvernanta corporativă a apărut recent atât la nivel mondial, cât și la nivel național. În anul 1999, Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OECD) publică primul set de principii de guvernanta corporativă, care au fost revizuite în anul 2004 și respectiv în anul 2015. În țara noastră, primul cod de acest gen a fost publicat de Bursa de Valori București (BVB), ca un cod director pentru entitățile listate la bursă. Pentru îmbunătățirea transparenței întreprinderilor publice, în anul 2011 a fost publicată Ordonanța de Urgență a Guvernului nr.109 privind guvernanta corporativă a întreprinderilor publice.

Cercetarea de față prezintă o analiză a raportării financiare și non-financiare la operatorii regionali de apă și canalizare din România. Prin intermediul acestei cercetări ne dorim să aducem o contribuție atât la literatura de specialitate în domeniu, cât și un exemplu de bune practici bazat pe studiu de caz în sectorul apei și canalizării din România.

Contextul general al cercetării

În prezent, sectorul de apă și canalizare din România se confruntă cu multiple probleme și provocări, legate atât de performanța realizată, cât și de stabilitatea financiară a întreprinderilor publice din acest sector. Întreprinderile publice sunt înființate și funcționează pe baza Legii 31 privind societățile din 16 noiembrie 1990, republicată și modificată.

³ International Integrated Reporting Framework – January 2021, p. 8 - <https://www.integratedreporting.org/wp-content/uploads/2021/01/InternationalIntegratedReportingFramework.pdf>

Societatea contemporană poate fi caracterizată prin redefinirea sistemului de valori care definește performanța unei entități. Dacă în trecut cel mai important element al performanței unei entități viza performanța financiară realizată, în perioada curentă a devenit la fel de importantă și performanța de mediu, respectiv performanța socială, toate acestea făcând parte din raportarea corporativă a unei entități.

Perioada 1990-2000 se caracterizează prin fisiunea (destrămarea) întreprinderilor județene de gospodărie comunală, perioadă în care din întreprinderile județene se desprindeau entitățile locale (la nivel de municipii, orașe și comune) și în același timp se producea și specializarea acestora pe domenii de activitate (separat apă-canalizare, termoficare, salubritate, transport public etc.). Această divizare a marilor gospodării comunale a dus la scăderea puterii financiare și a resurselor umane ale acestor entități⁴, ceea ce reprezintă un aspect negativ pentru domeniul de activitate. După anul 2000 a început un proces de fuziune și consolidare a acestor entități publice, creându-se operatorii regionali de apă și canalizare. Aceste companii de apă și canalizare, care la început au avut ca arie de activitate municipiile din țară, și-au extins treptat și își extind și în prezent aria de operare către orașe mici și comune, pentru a asigura accesul populației la apă potabilă de bună calitate și la servicii de canalizare. Fuzionarea operatorilor locali și apariția operatorilor regionali de apă și canalizare a avut ca scop principal accesarea de fonduri UE pentru reabilitarea și dezvoltarea infrastructurii de apă și canalizare-epurare. Prin serviciile asigurate, operatorii regionali de apă și canalizare reprezintă entități strategice pentru țară. Aceștia sunt entități strategice și prin faptul că cele mai importante părți interesate sunt populația țării și, în cazul unor poluări, chiar și populațiile țărilor vecine, respectiv autoritățile publice locale. În acest context, performanța economică și stabilitatea financiară ale acestora sunt extrem de importante.

Pe baza acestor considerente, lucrarea *Modele aprofundate de analiză a performanței economice în sectorul apei potabile și epurării apei uzate din România* își propune realizarea unei analize a sectorului de apă și canalizare din România, folosind informațiile regăsite în cadrul situațiilor financiare anuale, pornind de la conceptele legate de acestea, cât și prin modele empirice elaborate în analiza performanței economice și aprecierea poziției financiare.

Actualitatea cercetării este dată de numeroasele modificări în timp (la fiecare 5-6 ani) apărute în domeniul raportărilor financiare anuale, care au îngreunat înțelegerea acestor informații de către părțile interesate. Noțiunea de poziție financiară poate fi interpretată în mod

⁴ Inițial, aceste activități au fost asigurate de regii autonome, care pe baza OUG nr.30 privind reorganizarea regiilor autonome din 16 iunie 1997 au fost reorganizate în societăți reglementate de Legea 31/1990.

diferit de fiecare investitor, respectiv de fiecare parte interesată, astfel că cercetarea de față poate veni în sprijinul părților interesate.

Motivația și importanța cercetării

În cadrul prezentei cercetări ne-am axat pe o analiză detaliată a performanței economico-financiare și non-financiare, respectiv a poziției financiare a unei entități, asigurând informații suplimentare părților interesate. Toate aceste aspecte demonstrează că prezenta lucrare este de o actualitate desăvârșită și în același timp reprezintă și **motivația** care a dus la realizarea prezentei cercetări.

Cercetarea de față vine cu o contribuție semnificativă în sprijinul diferitelor categorii de utilizatori potențiali ai informațiilor contabile, dintre care amintim **profesioniștii contabili** și **organizațiile profesionale** din acest domeniu. Profesioniștii contabili sunt cei care elaborează situațiile financiare. Putând cerceta așteptările părților interesate, profesioniștii contabili se pot adapta acestor cerințe pentru a veni astfel în sprijinul părților interesate. Organizațiile profesionale, precum CECCAR (Camera Experților Contabili și Contabililor Autorizați din România) și CAFR (Camera Auditorilor Financiari din România), prin intermediul reprezentanților lor în diferite structuri, pot face propuneri de modificare a legislației referitoare la raportarea anuală, pentru îmbunătățirea acesteia. De asemenea, cercetarea poate prezenta interes și pentru **legiuitori**, care pe baza rezultatelor obținute prin cercetarea de față pot identifica așteptările diferitelor categorii de părți interesate și pot modifica legislația în consecință. Nu în ultimul rând, cercetarea de față poate fi interesantă și pentru **cercetătorii din domeniu**, prin abordările prezentate, și poate fi un punct de plecare pentru alte cercetări legate de performanța economică și de poziția financiară a unei entități în general și a celor din sectorul de apă și canalizare, în special.

Importanța analizei poziției financiare și a impactului asupra deciziilor luate de părți interesate este demonstrată de studiile ample realizate de González și Martínez-Carrascal⁵, Martínez-Carrascal și Ferrando⁶, Kruk⁷, Gompers ș.a.⁸ Acești cercetători demonstrează că

⁵ GONZÁLEZ, F. H., MARTINEZ-CARRASCAL, C. (2017), *The Impact of Firms' Financial Position on Fixed Investment and Employment. An Analysis for Spain*, Banco de España Working Paper No. 1714, - <https://ssrn.com/abstract=2951061> or <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.2951061>

⁶ MARTINEZ-CARRASCAL, C., FERRANDO, A. (2008), *The impact of financial position on investment: An analysis for non-financial corporations in the euro area*, European Central Bank (ECB) Working Paper No. 943 - <https://ssrn.com/abstract=1268868>

⁷ KRUK, S. (2021), *Impact of Capital Structure on Corporate Value – Review of Literature*, Journal of Risk and Financial Management 14, no. 4: 155. <https://doi.org/10.3390/jrfm14040155>

⁸ GOMPERS, P.A., GORNALL, W., KAPLAN, S.N., STREBULAEV, I.A. (2020), *How do venture capitalists make decisions?*, Journal of Financial Economics, Volume 135, Issue 1, pp. 169-190 - <https://doi.org/10.1016/j.jfineco.2019.06.011>

deciziile de investiție, respectiv deciziile legate de resurse umane sunt strâns legate de poziția financiară a entității analizate.

Necesitatea analizei poziției financiare pentru a oferi informații suplimentare părților interesate pune în evidență și importanța cercetării noastre doctorale. Primul element informațional accesibil despre o entitate pentru diferitele categorii de „părți interesate” îl reprezintă situațiile financiare anuale. Pe baza acestor situații financiare anuale poate fi analizată poziția financiară a entității, care reflectă echilibrul economico-financiar sau, în caz negativ, dezechilibrul economico-financiar al acesteia. Prezenta lucrare de cercetare urmărește și analizează poziția financiară a entităților din sectorul de apă și canalizare. Pentru analiza poziției financiare s-au calculat rate generale de structură a activului și pasivului, rate de lichiditate și solvabilitate, respectiv pentru analiza echilibrului economico-financiar s-a calculat Fondul de rulment, Necesarul de Fond de rulment și Trezoreria netă. O altă problemă, la fel de importantă din punctul de vedere al intereselor unor categorii de părți interesate, este cea a rentabilității. O analiză a rentabilității în abordarea Căruntu și Lepăduși (2009) ne dă răspunsul la întrebarea: „Resursele entității sunt utilizate în mod eficient și profitabilitatea firmei este la nivelul așteptat de către stakeholderi?”⁹.

Numeroși cercetători, cum ar fi Zuca și Ioanăș, Alayemi, Lugovsky și Kuter, Gupta și Kumar, respectiv Scott¹⁰, consideră că politicile contabile pot duce la gestionarea rezultatului, și nu a afacerii. Indicatorii de rentabilitate pot fi exprimați în valori absolute sau în valori relative (rate), fiecare având avantaje și dezavantaje. Ratele de rentabilitate au avantajul că fac comparabilă în spațiu performanța unei entități cu cea a altor entități cu același profil de activitate, indiferent de mărimea acestora. Compararea prin cifre absolute face posibilă compararea unor entități de aceeași mărime dintr-un sector sau a performanței actuale cu o performanță realizată în trecut de aceeași entitate. În prezenta lucrare, în cadrul analizelor efectuate am utilizat atât cifre absolute, cât și cifre relative, combinând cele două metode pentru a crește relevanța analizelor.

⁹ CĂRUNTU, C., LĂPĂDUȘI, M. L. (2009), *Financial Return on Assets. The impact of the financial return on assets over the company's development*, Annals of the „Constantin Brâncuși” University of Târgu Jiu, Economy Series, Issue 2/2009, pp. 95-108

¹⁰ ZUCA, M., IOANĂȘ, C. (2012), *Embellishment of Financial Statements Through Creative Accounting Policies and Options*, Procedia - Social and Behavioral Sciences, Volume 62, pp. 347-351, <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2012.09.055>;

LUGOVSKY, D., KUTER, M. (2019), *Accounting Policies, Accounting Estimates and Its Role in the Preparation of Fair Financial Statements in Digital Economy*, Integrated Science in Digital Age, pp. 165-176, DOI: [10.1007/978-3-030-22493-6_15](https://doi.org/10.1007/978-3-030-22493-6_15);

GUPTA, C.M., KUMAR, D. (2020), *Creative accounting a tool for financial crime: a review of the techniques and its effects*, Journal of Financial Crime, 27, 397-411. - DOI: [10.1108/jfc-06-2019-0075](https://doi.org/10.1108/jfc-06-2019-0075)

SCOTT, W.R. (2015), *Financial Accounting Theory*, 7th Edition, Pearson

Raportarea non-financiară face ca situațiile financiare anuale să fie completate de informații de natură socială, de mediu, de resurse umane etc., asigurând o mai bună informare a părților interesate.

Prezentarea și analiza acestor aspecte fac din prezenta cercetare un instrument util pentru aprecierea performanței, a poziției financiare, a echilibrului financiar pe baza situațiilor financiare ale entităților în general și ale entităților din sectorul de apă și canalizare în special. Aceste aspecte fac ca abordarea realizată prin prezenta lucrare să fie importantă atât pentru practicienii din sectorul de apă și canalizare, cât și la nivel academic.

Obiectivele și ipotezele cercetării

Obiectivul principal al cercetării este analiza performanței economico-financiare, a celei non-financiare și a poziției financiare pe baza situațiilor financiare anuale, respectiv identificarea căilor de îmbunătățire a acestora atât din punct de vedere conceptual cât și empiric în sectorul de apă și canalizare din România. Obiectivul general al cercetării relevă materiale de cercetare specifice, care se regăsesc în capitolele prezentei lucrări.

În elaborarea primului capitol, intitulat „Performanța economică – obiectiv prioritar al intereselor stakeholderilor”, a fost avut în vedere următorul obiectiv de cercetare operațională:

O1: Analiza literaturii de specialitate privind conceptul de performanță economică și sistematizarea acestuia, respectiv prezentarea abordărilor celor mai importante și adnotarea lor, respectiv prezentarea unei imagini de ansamblu a guvernantei corporative a entităților publice din România în perioada 2015-2020.

În Capitolul 2, intitulat „Dezvoltarea durabilă a sectorului apei potabile și epurării apei uzate din România în condiții de performanță economică”, a fost avut în vedere următorul obiectiv de cercetare operațională:

O2: Abordarea conceptului de dezvoltare durabilă și legătura sa cu performanța din domeniul apei și canalizării.

În cadrul Capitolului 3, intitulat „Rolul și importanța contabilității în analiza performanței”, au fost analizate principalele aspecte legate de raportarea contabilă, pornind de la calitatea informației contabile până la specificul sistemelor informaționale din sectorul de apă și canalizare. Capitolul a fost elaborat pe baza următoarelor obiective de cercetare operațională:

O3: Prezentarea cadrului legal și conceptual al situațiilor financiare anuale și a pregătirii elementelor componente ale situațiilor financiare pentru analiza performanței

și prezentarea caracteristicilor calitative ale informației contabile furnizate de situațiile financiare anuale;

O4: Definirea conceptului de politică contabilă și efectele posibile asupra performanței economico-financiare, respectiv prezentarea particularităților sistemului informațional contabil din sectorul de apă și canalizare.

În Capitolul 4, „Model de analiză a performanței economice”, au fost analizate principalele aspecte legate de performanța economico-financiară, poziția financiară, potențialul de creștere și raportarea non-financiară a entităților cuprinse în prezenta cercetare. Au fost prezentați indicatori specifici legați de performanța economico-financiară, poziția financiară, echilibrul economic, capacități de autofinanțare pe baza următoarelor obiective operaționale:

O5: Identificarea și propunerea unor modele de evaluare a performanței economico-financiare și a sustenabilității financiare a entităților din sectorul de apă și canalizare din România;

O6: Definirea conceptului de raportare non-financiară și realizarea unei cercetări aplicate cu privire la raportarea non-financiară la operatorii regionali de apă și canalizare din România.

În elaborarea Capitolului 5, intitulat „Model econometric privind performanța financiară în sectorul de apă și canalizare din România”, a fost avut în vedere următorul obiectiv de cercetare operațională:

O7: Realizarea unui model econometric privind profitul net și a elementelor care, în calitate de variabile independente, influențează modificarea rezultatului la operatorii regionali de apă și canalizare din România.

În elaborarea cercetării s-au formulat următoarele ipoteze:

I1: Situațiile financiare oferă informații complexe părților interesate pentru luarea deciziilor, dar acestea trebuie completate cu informații referitoare la guvernanta corporativă și dezvoltarea durabilă a entităților publice;

I2: Există o relație semnificativă între performanța financiară a entităților din sectorul de apă și canalizare din România și cifra de afaceri, respectiv evoluția costurilor de personal și de energie;

I3: Raportarea non-financiară realizată de către operatorii regionali de apă și canalizare generează costuri suplimentare, dar contribuie la creșterea eficienței tehnico-economice a entității și a atașamentului angajaților față de programele/proiectele de responsabilitate socială derulate de entitate;

I4: Respectarea codului etic și implementarea politicilor interne anticorupție contribuie la îmbunătățirea imaginii entității economice din punct de vedere al transparenței;

I5: Există o relație semnificativă între profitul net, valoarea adăugată, cost mediu pe salariat, productivitatea muncii, cheltuielile cu energia electrică și apa, respectiv valoarea imobilizărilor necorporale;

I6: Entitățile economice din sectorul de apă și canalizare care cresc „valoarea adăugată” și productivitatea muncii își vor crește semnificativ profitul net, respectiv cei care cresc costul mediu pe salariat, cheltuielile cu energia și apa și valoarea imobilizărilor necorporale își vor scădea semnificativ profitul net.

Având în vedere obiectivele și ipotezele de cercetare, respectiv răspunsurile oferite la ipoteze prin cercetarea realizată, considerăm că obiectivul general și obiectivele specifice de cercetare au fost atinse. În perspectivă, cercetarea deschide posibilitatea de a fi continuată în alte direcții, pentru aprofundarea problematicii performanței, cum ar fi, de exemplu, raportarea non-financiară și fraudă în raportarea financiară la entitățile din sectorul de apă și canalizare din România.

METODOLOGIA CERCETĂRII

Având în vedere importanța temei, cercetarea realizată a pornit de la obiectivele principale definite pentru cercetare, respectând pașii pe care îi impune o cercetare științifică. În cadrul unei cercetări în domeniul contabilității se impune parcurgerea următoarelor etape¹¹: descrierea problemei, enunțarea ipotezelor, dezvoltarea soluției, evaluarea soluției și formularea concluziilor.

Cercetarea realizată cuprinde o **cercetare calitativă** și o **cercetare cantitativă**.

În realizarea lucrării s-a utilizat, ca tehnică, atât cercetarea deductivă, cât și cea inductivă. În cadrul cercetării deductive s-a pornit de la concepte generale regăsite în literatura de specialitate, legislația românească și europeană și s-a ajuns la analiza aplicării lor în sectorul de apă și canalizare, iar în cadrul tehnicii inductive s-a pornit de la datele existente la entitățile din sectorul de apă și canalizare și prin confirmarea unor ipoteze formulate de rezultatele empirice obținute în cadrul cercetării s-a produs o generalizare a acestora la nivel

¹¹ CENAR, I. (2011), *Guiding marks regarding the reasoning of scientific research in accounting*, Annals of the University of Petroșani, Economics, 11(1), pp. 51-58 - <https://core.ac.uk/download/pdf/26964575.pdf>

de sector de activitate. La începutul fiecărui subiect teoretic am realizat o *revizuire a literaturii de specialitate*, deoarece literatura de specialitate conține numeroase studii referitoare la situațiile financiare, poziția financiară, cât și cele legate de performanța economică a entităților în general și a operatorilor de apă și canalizare în special. În acest fel este prezentat stadiul actual al cunoașterii din acest domeniu de cercetare.

Ca metodă de cercetare s-a utilizat și tehnica *studierii documentelor de sinteză*, adică a situațiilor financiare anuale și a rapoartelor de audit financiar ale operatorilor regionali de apă și canalizare din România. Pentru a realiza o analiză aprofundată a sectorului de apă și canalizare ca metodă de cercetare s-a utilizat *analiza comparativă* cu ajutorul căreia au fost comparate în timp și spațiu entitățile din sectorul de apă și canalizare pe baza datelor din situațiile financiare anuale. Situațiile financiare anuale reprezintă o sursă a informațiilor de interes general, fiind în permanenta atenție atât a profesioniștilor contabili, cât și a altor categorii de utilizatori ai informațiilor legate de performanță. În prezentul demers de cercetare am prezentat caracteristicile necesare ale situațiilor financiare și ale informațiilor contabile, ca sursă credibilă de informare pentru diferite categorii de utilizatori.

În Capitolul 1 a fost aplicată o cercetare calitativă pe baza literaturii de specialitate privind performanța, urmat de Capitolul 2, în care am dezbătut problema dezvoltării durabile. În cadrul acestui capitol am realizat și o cercetare cantitativă sub forma unui studiu de caz privind dezvoltarea durabilă în sectorul de apă și canalizare din România. În Capitolul 3 am realizat o cercetare calitativă care constă în revizuirea literaturii de specialitate privind rolul contabilității în evaluarea performanței. Pentru a completa cercetările calitative, în Capitolul 4 am apelat la o cercetare cantitativă în cadrul căreia am realizat un studiu de caz privind performanța în sectorul de apă și canalizare din România. Cercetarea aplicată pornește de la importanța sectorului de apă și canalizare în cadrul economiei naționale. Importanța sectorului nu este dată de contribuția la PIB, care reprezintă doar 0,5% în anul 2020, ci de caracterul strategic al furnizării acestor servicii, sector fără de care celelalte sectoare nu pot funcționa.

La sfârșitul Capitolului 4, pentru a testa ipotezele formulate pe parcursul cercetării, s-a utilizat *metoda chestionarului*. Chestionarul a fost administrat prin platforma Google Forms.

Pentru a crea un plus de informație părților interesate și pentru a completa cercetarea calitativă, în Capitolul 5 s-a folosit ca metodă de cercetare *modelarea econometrică*. La prelucrarea statistică a datelor s-a utilizat software-ul IBM SPSS Statistics 25. Cercetarea empirică s-a bazat pe capitolele teoretice, acestea facilitând formularea ipotezelor care au fost

analizate, verificate și confirmate pe baza metodelor statistice. Pentru a studia corelația dintre indicatorii folosiți în analizele empirice s-a utilizat ca metodă de cercetare *analiza de corelație*. În analizarea și verificarea corelației dintre diferiți indicatori s-a utilizat *Coeficientul Pearson*. Pentru a prezenta influența diferiților factori asupra rentabilității entităților s-a utilizat *Analiza Du Pont* în cadrul analizei empirice.

La realizarea unei cercetări este natural ca printre metodele de cercetare să fie prezente *observarea participativă* și *operaționalizarea*, prima constând în formularea de opinii personale asupra fenomenului observat, iar a doua reprezentând esența unei cercetări prin căutarea de corelații, algoritmi pentru a descrie fenomenul și a face legătura între noțiunile teoretice și studiile de caz. Pentru prezentarea rezultatelor analizelor empirice s-a utilizat reprezentarea grafică. Aceasta face mai facile și mai interpretabile rezultatele, crescând calitatea informației oferite. În realizarea lucrării ne-am axat pe revizuirea literaturii de specialitate și a legislației legate de tema lucrării de cercetare și pe situațiile financiare ale operatorilor regionali de apă și canalizare pe perioada 2014-2020.

Datele din situațiile financiare provin de la operatorii regionali din sectorul de apă și canalizare precum APA CTTA S.A. Alba, Compania de Apă Arad, Apă Canal 2000 S.A. Pitești, COMPANIA REGIONALĂ DE APĂ BACĂU S.A., Compania de Apă Oradea S.A., AQUABIS S.A. Bistrița, Nova ApaServ Botoșani, Compania de Utilități Publice Dunărea Brăila, Compania Apa Brașov S.A., Compania de Apă S.A. Buzău, ECOAQUA Călărași, AQUACARAȘ S.A. Caraș Severin, Compania de Apă Someș S.A. Cluj-Napoca, Compania de Apă Arieș S.A. Turda, RAJA S.A. Constanța, GOSPODĂRIE COMUNALĂ S.A. Sfântu Gheorghe, Compania de Apă Târgoviște-Dâmbovița S.A., Compania de Apă Oltenia S.A., APA CANAL S.A. Galați, APA SERVICE S.A. Giurgiu, Aparegio Gorj S.A. Târgu Jiu, Harviz S.A. Miercurea Ciuc, Apa Prod S.A. Deva, Apa Serv Valea Jiului S.A., APAVITAL S.A. Iași, Apă Ilfov, EURO APAVOL S.A. Voluntari, Vital S.A. Baia Mare, Secom S.A. Drobeta-Turnu Severin, AQUASERV S.A. Târgu Mureș, Compania Județeană APA SERV S.A. Piatra Neamț, Compania de Apă Olt Slatina, Hidro Prahova S.A. Ploiești, S.C. Apaserv Satu Mare S.A., Apă Canal Sibiu S.A., Compania Apa Târnavei Mari Mediaș, ACET S.A. Suceava, Apa Serv S.A. Alexandria, Aquatim S.A. Timișoara, AQUASERV S.A. Tulcea, APAVIL S.A. Râmnicu Vâlcea, AQUAVAS S.A. Vaslui, Compania de Utilități Publice Focșani.

În final, teza de doctorat conține 293 surse bibliografice, din care 187 cărți și articole de specialitate, iar restul fiind reprezentat de acte normative și resurse electronice. Aceste surse au fost referite prin 308 note de subsol.

SINTEZA PRINCIPALELOR PĂRȚI ALE TEZEI DE DOCTORAT

Din punct de vedere structural, lucrarea de cercetare este împărțită în cinci capitole care relaționează între ele.

Primul capitol, intitulat „Performanța economică – obiectiv prioritar al intereselor stakeholderilor”, prezintă conceptul general al performanței, evoluția conceptului de performanță, legătura dintre interesele stakeholderilor și performanță, guvernanta corporativă și performanță, respectiv efectul dezvoltării durabile asupra performanței. Prima parte a capitolului prezintă conceptul de performanță în general și performanță economică în special, respectiv evoluția conceptului de performanță până la stadiul actual al cunoașterii. În continuarea capitolului este prezentat conceptul de „părți interesate” și relația acestora cu performanța entității. Tot în cadrul Capitolului 1 este prezentat conceptul de guvernanta corporativă și aspecte legale legate de acesta, respectiv problematica performanței economice în contextul guvernantei corporative. Ca parte a subcapitolului legat de relația guvernantei corporative cu performanța economică, este prezentată o mică radiografie a entităților publice din România în contextul guvernantei corporative, adică evoluția numărului de entități publice care trebuie să aplice normele de guvernanta corporativă, modul de urmărire a performanțelor la directorii acestor entități și respectarea prevederilor legate de transparență.

Având în vedere importanța dezvoltării durabile, în cadrul **Capitolului 2**, intitulat „Dezvoltarea durabilă a sectorului apei potabile și epurării apei uzate din România în condiții de performanță economică”, este prezentat conceptul dezvoltării durabile, istoricul acestuia, relația dintre dezvoltarea durabilă și resursa de bază a entităților din sectorul de apă și canalizare. În continuarea capitolului am trecut în revistă situația de pe plan mondial și am comparat datele disponibile cu cele referitoare la țara noastră.

Capitolul 3, intitulat „Rolul și importanța contabilității în analiza performanței”, este dedicat conceptelor legate de situațiile financiare anuale ca sursă a informației contabile. La începutul acestui capitol am prezentat conceptul de informație contabilă și stadiul actual al cunoașterii, normele legale referitoare la situațiile financiare anuale, respectiv caracteristicile și utilitatea informației contabile rezultate din situațiile financiare anuale în contextul Cadrului General Conceptual al Raportării Financiare formulat de IASB. În cadrul conceptelor legate de situațiile financiare anuale am dezbătut conceptul de bilanț și contul de profit și pierdere, respectiv am abordat bilanțul din punctul de vedere al analizei economico-finan-

ciare. În continuarea Capitolului 3 am analizat conceptul de politici contabile și efectul acestuia asupra performanței, prezentând efectul asupra poziției financiare și a performanței financiare a diferitelor politici contabile și dezbătând pe larg această problemă. În ultima parte al capitolului am prezentat particularitățile sistemului informațional contabil în sectorul de apă și canalizare.

La începutul **Capitolului 4**, intitulat „Model de analiză a performanței economice”, am realizat un studiu de caz la entitățile din sectorul de apă și canalizare privind analiza principalilor indicatori și a ratelor de structură din contul de profit și pierdere, respectiv a ratelor de rentabilitate pe perioada 2014-2020. În continuarea capitolului am analizat poziția financiară, echilibrul economic, capacitatea de autofinanțare și potențialul de creștere al operatorilor regionali de apă și canalizare pe perioada 2014-2020. La sfârșitul Capitolului 4 am tratat problema raportării non-financiare și am realizat o cercetare empirică, bazată pe un chestionar legat de raportarea non-financiară și transparență la entitățile din sectorul de apă și canalizare din România.

În cadrul **ultimului capitol**, intitulat „Model econometric privind performanța financiară în sectorul de apă și canalizare din România”, am realizat și am validat un model econometric de regresie lineară multiplă, care modelează efectul predictorilor valoare adăugată, cost mediu pe salariat, productivitatea muncii, cheltuieli cu energia și apa și valoarea imobilizărilor necorporale asupra profitului net. La începutul capitolului am făcut precizări teoretice privind modelarea econometrică, după care am prezentat eșantionul pe care s-a realizat cercetarea, demonstrând că este reprezentativ, și am arătat variabilele care au fost incluse în modelarea inițială. În continuarea capitolului am arătat care este variabila dependentă și care sunt variabilele independente păstrate în modelarea finală, respectiv corelația dintre variabila dependentă și predictorii. În final am prezentat modelul econometric rezultat și modul de validare statistică a acestuia, respectiv am explicat modul în care valoarea unei variabile independente influențează profitul net al operatorilor regionali de apă și canalizare.

La sfârșitul lucrării, pe baza celor prezentate în capitole, am formulat concluziile generale ale cercetării, subliniind principalele rezultate și contribuții proprii și totodată arătând limitele cercetării realizate. Ca o ultimă idee, am etalat perspectivele viitoare ale cercetării întreprinse.

Pentru a susține concluziile formulate pe parcursul tezei și pentru face mai lizibilă au fost elaborate 51 de grafice și 37 de tabele.

CONCLUZII GENERALE, CONTRIBUȚII PROPRII, LIMITE ȘI PERSPECTIVE ALE CERCETĂRII

Concluzii generale

Cercetarea cu titlul *Modele aprofundate de analiză a performanței economice în sectorul apei potabile și epurării apei uzate din România* a fost fundamentată pe un material bibliografic vast și complex, cuprinzând atât bibliografie națională, cât și internațională. În cadrul demersului de cercetare s-a utilizat viziunea critică a unei persoane care dorește să acorde un sprijin autorităților publice locale și publicului larg pentru a evalua performanța realizată de entitățile din sectorul de apă și canalizare. În cadrul capitolelor am formulat opinii și aprecieri referitoare la aspecte teoretice, legale prezentate, cât și la cele practice, rezultate din studii de caz și cercetări empirice.

Lucrarea de cercetare a avut în vedere crearea unui demers teoretico-empiric privind capacitatea indicatorilor tradiționali și moderni de a caracteriza performanța economico-financiară în sectorul de apă și canalizare din România. Indicatorii abordați și analizați țin de poziția și performanța financiară, de capacitatea de autofinanțare și de creștere a entităților din acest sector. Întrebarea la care căutăm răspunsul este: *Cum putem măsura și îmbunătăți performanța acestor entități publice, în condițiile schimbărilor permanente atât în mediul economic, cât și politic?*. Luând în considerare aspectele prezentate, la începutul cercetării au fost formulate șapte obiective operaționale de cercetare, care pe parcursul lucrării au fost atinse. În cadrul fiecărui capitol, pentru a demonstra atingerea obiectivelor operaționale de cercetare propuse, sunt formulate concluzii detaliate în cadrul unui subcapitol.

Primele două obiective operaționale ale cercetării au fost atinse în Capitolul 1 al lucrării. Pentru a defini conceptul de performanță, am analizat atât abordările istorice, cât și cele contemporane. Pentru a prezenta relația noțiunii de performanță financiară cu alte cuvinte-cheie, am realizat o analiză bibliometrică cu ajutorul software-ului VOSviewer, atât la nivel internațional, cât și la nivel național, folosind publicațiile din „Web of Science” din perioada 2010-2021. Cele mai importante legături ale cuvântului-cheie *performanță financiară* se leagă de *guvernanță corporativă*, *responsabilitate socială* și *dezvoltare durabilă*,

ceea ce confirmă modalitatea noastră de abordare a problematicei performanței financiare din această lucrare.

Prin cercetarea bibliometrică au rezultat cinci clustere de cercetare independente, care se ocupă de performanța financiară a entităților și care, legat de aceasta, abordează diferite grupe de subiecte. Grupul principal, care are ca temă performanța financiară a entităților, mai abordează subiecte legate de performanța în afaceri, avantaj competitiv, performanța de mediu, inovație, capital intelectual, performanță organizațională, profitabilitate, managementul lanțului de aprovizionare și sustenabilitate. Cel mai conectat grup de cercetători cu grupul principal este cel care se ocupă de responsabilitatea socială a entităților și care este preocupat de performanța financiară corporativă, performanța socială corporativă, responsabilitatea socială corporativă, sustenabilitatea corporativă, teoria instituțională, teoria părților interesate și dezvoltare durabilă. Din analiză rezultă că numărul cercetărilor legate de performanța financiară a entităților este în permanentă creștere, maximum din perioada de cercetare 2010-2021 înregistrându-se în anul 2020.

Cercetarea bibliometrică realizată pe baza publicațiilor autorilor afiliați la universitățile din România ne arată că cercetătorii analizează performanța financiară a entităților și legătura acesteia cu responsabilitatea socială corporativă, sustenabilitatea corporativă și dezvoltarea durabilă a entităților. Cercetarea bibliometrică ne arată că și în viitor performanța financiară va fi abordată din ce în ce mai frecvent, în contextul guvernantei corporative și al dezvoltării durabile.

Analizând stadiul guvernantei corporative la nivelul întreprinderilor publice din România, ca prim aspect se poate observa că există un număr foarte mare de entități publice în comparație cu statele din Europa Centrală, unde media este de 222 entități publice/țară (Cehia, Polonia, Slovenia și Ungaria – date OECD 2012). Din cercetarea efectuată rezultă că doar 38,69% dintre entitățile publice sunt conformate cu prevederile referitoare la guvernanta corporativă, lucru explicabil prin faptul că există entități de mărime foarte redusă, care nu au capacitatea administrativă de a realiza rapoartele necesare unei guvernante transparente. Într-un viitor apropiat se impune reducerea numărului de entități publice prin regionalizarea și specializarea acestora.

Pentru a atinge al doilea obiectiv operațional de cercetare, am realizat o analiză empirică a entităților publice locale, din care fac parte și operatorii regionali de apă și canalizare, și am prezentat legătura dintre dezvoltarea durabilă și performanța din sectorul de apă și canalizare din România. Analizând dezvoltarea durabilă a sectorului de apă și canalizare din România prin prisma obiectivelor strategice stabilite de Academia Română în „Strategia de

dezvoltare a României în următorii 20 de ani”, considerăm că pentru atingerea obiectivelor stabilite sunt necesare eforturi investiționale permanente și de mare valoare în infrastructura de apă și canalizare. Pentru atingerea ponderii de 97,6% în anul 2035 a populației cu acces la baie proprie, duș sau toaletă interioară, România trebuie să crească ponderea de 78,8%, din 2020, cu 1,17% anual. În ceea ce privește gradul de conectare la rețelele de apă potabilă, față de obiectivul propus, de 100% în anul 2035, în 2020 acesta era de doar 72,40%, deci și la acest indicator este necesar o creștere anuală de 1,7%. La rata de conectare a populației la rețelele de canalizare-epurare, în 2035 valoarea țintă trebuie să atingă 75%, față de 55,84% în anul 2020.

Pe lângă investițiile de infrastructură, este necesară creșterea eficienței operaționale a operatorilor regionali de apă și canalizare. Indicatorul NRW, care ne arată ineficiența apei extrase, are valori ridicate (42%) în comparație cu media țărilor în curs de dezvoltare (35%) și cu media țărilor dezvoltate (15%). Această ineficiență, în comparație cu țările în curs de dezvoltare, produce anual o pierdere de cel puțin de 36 milioane de euro, sumă din care s-ar putea realiza anual 163 km de aducțiuni de apă sau 439 km de rețea de distribuție a apei potabile.

Obiectivele operaționale trei și patru ale cercetării au fost dezvoltate în cadrul Capitolului 3, prin prezentarea stadiului actual al cunoașterii și normarea legată de situațiile financiare și informația contabilă, respectiv influența politicilor contabile asupra performanței financiare a entităților economice. Informațiile financiar-contabile pe baza cărora „părțile interesate” iau decizii adecvate sunt influențate de politicile contabile aplicate de entitate. Chiar dacă în mică măsură, pe termen scurt, politicile contabile dau posibilitatea gestionării rezultatului, pe termen lung rezultatul se regularizează, deci aplicarea diferitelor politici contabile nu duce la denaturarea rezultatului unei entități. Așa cum demonstrează și cercetarea realizată de Gurău și Grigore (2019), profesioniștii contabili români nu aplică metode și politici alternative (netradiționale), deși din punct de vedere profesional aplicarea politicilor contabile are un singur scop, și anume de a oferi o imagine fidelă a poziției și performanței financiare ale entității, indiferent dacă este o politică tradițională sau una nouă. Operatorii regionali de apă și canalizare au sisteme contabile bine dezvoltate, având pe lângă contabilitatea financiară și una managerială, adecvată cerințelor informaționale impuse de statutul de entitate publică, care acționează pe o piață reglementată de Autoritatea Națională de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice și de consiliile locale (sau Asociațiile de Dezvoltare Intercomunitare).

Pe baza analizelor efectuate în capitolele 1, 2 și 3 se poate observa că ipoteza I1, privind necesitatea completării informațiilor financiare oferite părților interesate cu *informații referitoare la guvernanta corporativă și dezvoltarea durabilă a entităților publice*, se confirmă.

Obiectivele operaționale cinci și șase ale cercetării noastre au fost atinse în Capitolul 4 al lucrării, unde am realizat identificarea și evaluarea unor modele și tehnici de evaluare a performanței și sustenabilității pe termen lung a entităților economice publice din sectorul de apă și canalizare din România.

Așa cum reiese din cercetare, la operatorii regionali de apă și canalizare cifra de afaceri medie a crescut cu 6,57% pe an, ajungând la un nivel de 139,40% în anul 2020 față de anul 2014. În comparație cu IPC-ul pe această perioadă (110,58%) este o creștere mare, care putea să ducă la creșterea rezultatului din exploatare. Această creștere nu s-a produs, deoarece a avut loc o creștere considerabilă a cheltuielilor cu personalul, care reprezintă în medie 49% din cheltuielile de exploatare, creștere cauzată de creșterea salariului minim (109,84%) și mediu (88,78%) la nivel național. Ca un prim semnal al scăderii performanței în sectorul de apă și canalizare, rezultatul din exploatare în perioada 2015-2019 a înregistrat o permanentă scădere. Comparând anul 2019 cu 2015, rezultatul brut la nivelul sectorului este mai mic cu 41,34%, iar în anul 2020, cu 40,55%. Pe toată perioada analizată rezultatul din activitatea financiară este negativ, ceea ce reprezintă o stare de normalitate în acest sector, deoarece pentru asigurarea contribuțiilor proprii la investițiile de infrastructură operatorii regionali de apă și canalizare au accesat credite bancare cu valoare mare, care produc cheltuieli financiare însemnate.

Analizând structura profitului net la nivel național pe perioada 2014-2020, rezultă că entitățile din regiunea de dezvoltare Centru produc ponderea cea mai însemnată din profitul net la nivel național, în medie de 23,93%, iar ponderea cea mai scăzută este generată de regiunea Vest, care are o valoare medie de 7,33%. Se observă din cercetare că entitățile din regiunea Centru sunt cu mult mai performante decât cele din regiunea Vest, chiar și după luarea în considerare a faptului că în regiunea Centru sunt șapte entități, iar în regiunea Vest, cinci. Din analiza rezultatului financiar la nivel național rezultă că, în medie, există pierdere cu o valoare de 11,31% din rezultatul brut. Variațiile sunt mari de la o regiune de dezvoltare la alta. Dacă în regiunea Centru rata rezultatului financiar este, în medie, de 2,59%, în regiunea Vest această valoare se ridică în medie la 19,13%. Aceste diferențe se regăsesc în performanțele realizate de entitățile din regiunile respective. Entitățile economice publice din regiunea Centru sunt cu mult mai eficiente decât cele din regiunea Vest, în condițiile în care

și la acestea se înregistrează o scădere a rentabilității, așa cum reiese din evoluția indicatorilor de rentabilitate medie la nivel regional.

Cercetarea demonstrează că teoria conform căreia creșterea tarifelor duce la scăderea consumului specific de apă pe locuitor se confirmă, existând o corelație negativă puternică între consumul specific și tariful aplicat.

Studiind eficiența cheltuielilor la nivel național, se poate observa că aproape toate cheltuielile de exploatare își păstrează cam aceeași pondere în venituri din exploatare, cu excepția cheltuielilor de personal, care cresc cu aproximativ 5% – de la 41,26% în 2014 la 46,35% în 2020 –, creștere datorată motivelor prezentate anterior. Creșterea acestei ponderi confirmă faptul că scăderea rezultatului din exploatare la entitățile din sector se datorează creșterii cheltuielilor de personal. Ca prim pas al eficientizării sectorului s-ar impune eficientizarea cheltuielilor de personal, dacă nu prin scăderea, măcar prin păstrarea ponderii de 41% din venituri din exploatare. Cu siguranță, unul dintre motivele descreșterii performanței financiare în sector se leagă de creșterea cheltuielilor de personal, deși cheltuielile de personal nu au crescut în ritmul în care a crescut costul total al salariului minim brut și al salariului mediu brut în perioada 2014-2020 – cel minim a crescut cu 109,84%, iar cel mediu cu 88,78%.

Eficiența crescută a operatorilor regionali de apă și canalizare din regiunea Centru față de media națională se datorează creșterii cu mult mai lente a ponderii cheltuielilor de personal în total venituri din exploatare decât media sectorului de apă și canalizare. În regiunea Vest, rata cheltuielilor de personal în venituri de exploatare este mai ridicată decât media înregistrată la nivelul sectorului de activitate cu aproximativ 5%, ceea ce duce la scăderea rentabilității activității de exploatare în această regiune.

Așa cum reiese din analiza indicatorilor de rentabilitate la nivelul sectorului de activitate în perioada 2014-2020, aceștia au scăzut, valorile cele mai ridicate înregistrându-se în 2015 iar cele mai scăzute, în 2019. Pentru analiza rentabilității în sectorul de apă și canalizare pot fi utilizate ROE, ROS, ROI și Ratele de rentabilitate ale resurselor consumate. ROA nu are nicio valoare informativă, din motivele prezentate în concluziile preliminare din Capitolul 4.

Analizele efectuate în cadrul Capitolului 4 infirmă ipoteza I2, conform căreia „Există o relație semnificativă între performanța financiară a entităților din sectorul de apă și canalizare din România și cifra de afaceri, respectiv evoluția costurilor de personal și de energie”.

Analizând ratele stabilității financiare și ale autonomiei globale în sectorul de apă și canalizare, se poate observa că valorile sunt ridicate în perioada 2014-2020 și trendul este

de creștere, chiar și în condițiile în care se produce o scădere a rentabilității acestor entități. Acest trend ne arată scăderea presiunii financiare asupra entităților din sector, presiune creată de creditele accesate pentru asigurarea contribuțiilor proprii la proiectele investiționale de mare anvergură realizate.

Cercetarea relevă că ratele de lichiditate la nivelul sectorului sunt foarte bune, chiar prea ridicate, ceea ce ne duce la concluzia că există disponibilități care pot fi investite pe termen mediu și lung.

Ca un diagnostic general al operatorilor regionali de apă și canalizare din România, putem formula: Operatorii regionali de apă și canalizare sunt entități cu o capacitate de creștere bună, cu o capacitate de autofinanțare bună, dar cu o rentabilitate în permanentă scădere, care au o stabilitate financiară ridicată, un echilibru financiar ridicat și o lichiditate și solvabilitate bună în perioada 2014-2020. Ca trend în viitor, aceste entități își vor păstra aceste caracteristici financiare dacă sunt capabile să eficientizeze cheltuielile de personal și de energie.

Obiectivul operațional numărul șase este îndeplinit prin realizarea unei cercetări empirice privind raportarea non-financiară în sector, pornind de la prezentarea aspectelor teoretice și legale și ajungând la o cercetare cantitativă, bazată pe un chestionar administrat operatorilor regionali de apă și canalizare din România.

Concluziile legate de cercetarea realizată privind raportarea non-financiară se regăsesc la sfârșitul subcapitolului 4.8, dintre care le reluăm cele mai importante. Rezultatele cercetării confirmă doar parțial ipoteza I3, deoarece aceste entități au raportare non-financiară, care generează costuri suplimentare de cel puțin 15.000 euro/an, iar ca efect al acestor raportări entitățile nu percep o creștere a eficienței tehnico-economice. Raportarea non-financiară se realizează pe baza unui cadru propriu de raportare, cu susținerea top-managementului, și momentan nu produce o creștere a atașamentului angajaților față de programele/proiectele de responsabilitate socială derulate.

În ceea ce privește ipoteza de cercetare I4, se confirmă că existența și respectarea codului etic și implementarea politicilor interne anticorupție contribuie la îmbunătățirea imaginii entității economice din punct de vedere al transparenței.

Importanța acestei cercetări constă în faptul că prezintă o radiografie a sectorului de apă și canalizare din punct de vedere al raportării non-financiare. Această analiză realizată la nivelul operatorilor regionali de apă și canalizare ne arată percepția raportării non-financiare la aceste entități, cât și punctele tari și cele slabe ale raportării existente. Rezultatele

acestei cercetări pot servi la dezvoltarea și comunicarea mai bună a raportărilor non-financiare ale acestor entități și, în acest mod, pot duce nu numai la îmbunătățirea imaginii entității din punct de vedere al transparenței, ci și la creșterea atașamentului angajaților față de proiectele/programele de responsabilitate socială organizate și derulate. Dacă entitățile reușesc să rezolve carențele scoase în evidență de prezenta cercetare, se poate trece la o standardizare a raportărilor non-financiare din acest sector și la o monitorizare a performanței non-financiare printr-un sistem de benchmarking, și în acest fel se poate produce o creștere permanentă a performanței non-financiare a acestor entități. Această performanță non-financiară crescută duce la o acceptare mai bună în societatea civilă și politică a acestor entități, demontând handicapul social creat de monopolul deținut într-o zonă geografică.

Al șaptelea obiectiv operațional reprezintă esența cercetării noastre, care a fost atinsă în Capitolul 5 prin realizarea unei modelări econometrice. Cercetarea a fost realizată la operatorii regionali de apă și canalizare din România pe perioada 2014-2020. Ca rezultat al modelării econometrice, s-a realizat o regresie liniară multiplă, care modelează performanța financiară reprezentată de profitul net în sectorul de apă și canalizare. Concluziile ample legate de modelarea econometrică au fost formulate în subcapitolul Concluzii preliminare, din care reluăm. Rezultatele obținute prin analiza statistică efectuată au confirmat scopul principal al tezei și ipotezele I5 și I6. Modelarea statistică confirmă relația semnificativă dintre profitul net, valoarea adăugată, cost mediu pe salariat, productivitatea muncii, cheltuielile cu energia și apa, respectiv valoarea imobilizărilor necorporale. Modelul econometric confirmă ipoteza conform căreia operatorii regionali de apă și canalizare care cresc valoarea adăugată și productivitatea muncii vor crește semnificativ profitul net, respectiv cei care cresc costul mediu pe salariat, cheltuielile cu energia și apa și valoarea imobilizărilor necorporale vor scădea semnificativ profitul net.

Modelul elaborat poate fi util pentru managementul operatorilor de apă și canalizare, asociațiile de dezvoltare intercomunitare care controlează operatorii regionali, ANRSC, care avizează prețurile și tarifele acestor operatori, dar nu în ultimă instanță poate fi foarte util pentru cercetătorii din domeniul economic.

Prin cercetarea aprofundată a literaturii de specialitate am identificat factorii determinanți ai performanței financiare la operatorii regionali de apă și canalizare și considerăm că am atins cele șapte obiective operaționale stabilite în partea de introducere a lucrării.

Prezenta cercetare se leagă în mod profund de domeniul contabilității, deoarece izvorul informației contabile referitoare la performanța financiară a unei entități îl reprezintă situațiile financiare anuale și toți indicatorii pot fi considerați repere de bilanț și ale contului

de profit și pierdere, respectiv ale corelației dintre cele două elemente ale situațiilor financiare anuale. Politicile contabile ale unei entități pot avea influență majoră asupra performanței financiare prezentate. În acest context, prin alte cercetări derulate în continuarea prezentei, poate fi cuantificat efectul acestora asupra performanței operatorilor regionali de apă și canalizare din România.

Contribuții proprii

La o lucrare de cercetare, existența unei contribuții proprii este esențială. Nu poate să existe lucrare de cercetare științifică fără un aport personal al cercetătorului. Pe baza cercetărilor efectuate, am constatat că prezenta lucrare este prima mare cercetare în România în domeniul performanței operatorilor regionali de apă și canalizare.

Contribuția proprie în plan teoretic se realizează prin sintetizări și abordări privind conceptele legate de performanță. La nivel empiric, contribuția proprie vine din aplicarea metodelor de analiză, de statistică și econometrie în explicarea comportamentului profitului net în funcție de diferite variabile.

Sintetizând cele cuprinse în prezenta lucrare de cercetare, putem identifica următoarele contribuții proprii la dezvoltarea demersului științific din domeniu:

- abordarea complexă a conceptului de performanță, în general, și de performanță economică, surprinzând evoluția conceptului în timp;
- formularea de concluzii cu privire la performanță și identificarea de modalități de prezentare a performanței;
- prezentarea conceptului de performanță în lumina așteptărilor formulate de diferite grupuri de stakeholderi;
- abordarea complexă a performanței în contextul guvernancei corporative și realizarea unei radiografii a întreprinderilor publice din România în acest sens, prezentând evoluția numărului de entități publice care aplică normele de guvernare corporativă, modul de urmărire a performanțelor la directorii acestor entități și respectarea prevederilor legate de transparență;
- prezentarea unui scurt istoric al dezvoltării durabile, al acțiunilor întreprinse la nivelul UE și relația dintre dezvoltare durabilă și apă;
- prezentarea proporției de fluxuri ale apelor menajere uzate și tratate în condiții de siguranță, respectiv a eficienței utilizării apei la nivel european;

- prezentarea situației dezvoltării durabile în domeniul apei în România (prezentarea indicatorului „populație fără baie, duș și toaletă de spălare interioară” în comparație cu situația europeană și a ponderii persoanelor conectate la sisteme de canalizare-epurare);
- abordarea conceptului de performanță în contextul dezvoltării durabile la operatorii regionali de apă și canalizare din țară;
- prezentarea și analiza indicatorului NRW ca indicator de dezvoltare durabilă a entităților din sectorul de apă și canalizare;
- abordarea conceptului de informație contabilă, reformularea noțiunii de informație din perspectiva managementului, reprezentarea grafică a ciclului intern organizațional date-informații-decizii manageriale;
- caracterizarea informației contabile în contextul situațiilor financiare anuale și prezentarea grafică a fluxului informațional legat de raportarea contabilă;
- analiza și prezentarea efectului politicilor contabile asupra poziției și performanței financiare în contextul OMFP nr.1802/2014;
- prezentarea particularităților sistemului informațional contabil din sectorul apei potabile și canalizării-epurării apei uzate;
- analiza evoluției cifrei de afaceri, a rezultatului din exploatare și a rezultatului exercițiului în sectorul de apă și canalizare atât la nivel de sector, cât și pe regiuni de dezvoltare, în perioada 2014-2020;
- analiza evoluției structurii cifrei de afaceri nete în sectorul de apă și canalizare, atât la nivel de sector, cât și pe regiuni de dezvoltare, în perioada 2014-2020;
- analiza evoluției ratelor de structură a CPP și utilizarea sa în analiza performanței în sectorul de apă și canalizare la nivel de zonă, pe regiuni de dezvoltare și la operatorii de apă și canalizare din regiunile Centru și Vest în perioada 2014-2020;
- abordarea teoretică și analiza evoluției ratelor de rentabilitate și utilizarea sa în analiza performanței în sectorul de apă și canalizare la nivel de sector în perioada 2014-2020;
- prezentarea analizei Du Pont privind evoluția ratei rentabilității financiare la operatorul regional de apă și canalizare Harviz S.A.;
- abordarea conceptului de poziție financiară și analiza evoluției ratelor de structură a activelor și pasivelor, a ratelor de lichiditate și solvabilitate în sectorul de apă și canalizare la nivel de sector în perioada 2014-2020;

- abordarea conceptului de echilibru financiar și analiza evoluției fondului de rulment, a necesarului de fond de rulment, a trezoreriei nete și a ratelor de echilibru financiar în sectorul de apă și canalizare la nivel de sector în perioada 2014-2020;
- abordarea conceptului de capacitate de autofinanțare și analiza EBE și CAF în sectorul de apă și canalizare la nivel de sector în perioada 2014-2020;
- abordarea conceptului de potențial de creștere și analiza SGR în sectorul de apă și canalizare la nivel de sector și la operatorii de apă și canalizare din regiunea Centru în perioada 2014-2020;
- prezentarea conceptelor și a legislației legate de raportarea non-financiară și realizarea unei cercetări empirice legate de raportarea non-financiară și transparență la entitățile din sectorul de apă și canalizare;
- realizarea unui model econometric de regresie liniară multiplă care modelează comportamentul profitului net în funcție de variabilele care au efect asupra performanței.

Limite și perspective ale cercetării

Analiza performanțelor în sectorul de apă și canalizare este un subiect de actualitate la nivel mondial. Metodele utilizate pot fi multiple, dar este importantă adaptarea acestora la specificul acestui sector de activitate.

Analiza performanțelor financiare și non-financiare este un subiect atât de complex și vast, încât este imposibilă epuizarea lui în această lucrare. Noi considerăm că prezenta cercetare a atins obiectivele propuse la începutul cercetării, dar, cu siguranță, încă pot fi găsite multiple abordări în ceea ce privește performanța în sectorul de apă și canalizare, fie prin abordarea altor viziuni, fie prin continuarea celor prezentate în cercetarea curentă.

Ca la orice cercetare, principala limită se leagă de volumul de date disponibile în timp și spațiu. Deși volumul actual de date disponibile a permis generalizarea rezultatelor fără să existe suspiciuni privind valabilitatea acestor generalizări, probabil că prin continuarea cercetării și prin adăugarea datelor disponibile în anii următori modelele elaborate vor deveni și mai exacte, și mai utilizabile.

În cazul ROA, ca o limită a cercetării, am menționat lipsa informațiilor reale referitoare la valoarea activelor publice administrate de operatorii regionali de apă și canalizare, deoarece numai jumătate dintre ei publică aceste informații în Formularul 30 din situațiile

financiare anuale, deși, conform prevederilor legale, ar fi obligați cu toții. Probabil aceste curențe se vor rezolva în timp și ROA calculat astfel va fi cu mult mai relevant.

O altă limită a cercetării o reprezintă neincluderea în cadrul variabilelor independente a unor variabile non-financiare, cum ar fi densitatea populației, structura politică a județului și alte elemente similare care pot avea efect asupra performanței unei entități publice. În continuarea cercetării va trebui examinat și efectul acestor potențiale variabile independente, pentru a realiza un model *updatat*.

Cum se poate constata, obiectivele cercetării au fost atinse, dar există perspective viitoare de dezvoltare. Pentru extinderea prezentei cercetări se poate examina efectul includerii în modelul econometric a unor variabile independente non-financiare, legate de dezvoltarea durabilă și de guvernanta corporativă, în acest fel putându-se realiza un model econometric extins al performanței financiare. De asemenea, modelul econometric poate fi utilizat în viitor și la modelarea performanței non-financiare a acestor entități.

Ca o altă posibilă extindere a cercetării noastre poate fi realizată o cercetare bazată pe chestionar privind raportarea financiară a acestor entități, adică referitor la utilitatea informațiilor din cadrul raportărilor financiare pentru părțile interesate și eventualele corelații cu rezultatele financiare obținute.

Propunem să fie elaborate norme specifice atât la nivel contabil, cât și legate de guvernanta corporativă și raportarea non-financiară a operatorilor regionali de apă și canalizare, care ar face ca raportările să fie mai transparente pentru stakeholderi și mai utile în luarea deciziilor.

REFERINȚE BIBLIOGRAFICE

1. ABBOTT, M., COHEN, B. (2009), *Productivity and efficiency in the water industry*, Utilities Policy, Volume 17, Issues 3–4, pp. 233-244 - <https://doi.org/10.1016/j.jup.2009.05.001>
2. ACHIM, M.V., BORLEA, N.S., MARE, C. (2016), *Corporate Governance and Business Performance: Evidence for the Romanian Economy*, Journal of Business Economics and Management, 17(3), pp. 458-474 DOI: 10.3846/16111699.2013.834841
3. ALAYEMI, S.A. (2015), *Choice of Accounting Policy: Effects on Analysis and Interpretation of Financial Statements*, American Journal of Economics, Finance and Management, Vol. 1, No. 3, 2015, pp. 190-194 - <http://files.aiscience.org/journal/article/html/70200037.html>
4. ALLEN, D. (2003), *All for one and one for all*. Financial Management July/August: 12.
5. ANAND, M., SAHAY, B. S., SAHA, S. (2005), *Balanced Scorecard in Indian Companies*, Vikalpa, Volume 30, No 2, April – June, pp. 11-25 - DOI: 10.1177/0256090920050202
6. ANGHEL, I., MAN, M. (2015), *Dose the self-financing capacity influence the performance of entities listed on the Stock Exchange? OMV Petrom S.A. România Case Study*, Revista economică, Lucian Blaga University of Sibiu, Faculty of Economic Sciences, vol. 67(3), pp. 20-36. - <http://economice.ulbsibiu.ro/revista.economica/archive/67302anghel&man.pdf>
7. ARARAT, M., DALLAS, G. (2011), *Corporate Governance in Emerging Markets: Why It Matters to Investors – and What They Can Do About It*, International Finance Corporation 2121 Pennsylvania Avenue, NW, Washington, DC <https://openknowledge.worldbank.org/handle/10986/11071>
8. ARAS, G., AYBARS, A., KUTLU, O. (2010), *Managing Corporate Performance: Investigating the Relationship between Corporate Social Responsibility and Financial Performance in Emerging Markets*, International Journal of Productivity and Performance Management, 59(3), 229–254, <https://doi.org/10.1108/17410401011023573>

9. ARORA, L., KUMAR, S., VERMA, P. (2018), *The anatomy of sustainable growth rate of Indian manufacturing firms*. Global Business Review, 19(4), 1050-1071. <https://doi.org/10.1177/0972150918773002>.
10. AURELI, S., MAGNAGHI, E., SALVATORI, F. (2019), *The Role of Existing Regulation and Discretion in Harmonising Non-Financial Disclosure*, Accounting in Europe, Vol. 16, No. 3, pp. 290-312. - <https://doi.org/10.1080/17449480.2019.1637529>
11. AUSTIN, J.T., CRESPI, T.R. (2006), *Problems of criteria in Industrial and Organizational Psychology: Progress, Problems and Prospects*. in book by BENNET, W., LANCE, C. E., WOEHR, D. J. (Eds.), (2006), *Performance Measurement: Current Perspectives and Future Practices*, pp. 9-48. Mahwah: LEA.
12. BAKÓ, K.E., FÜLÖP, Á.Z. (2019), *Measurement and evolution of financial performance in Romanian water Utilities*, Proceedings of the International Conference “Information Society and Sustainable Development”, ISSD 2019, pp. 253-260
13. BAKÓ, K.E., FÜLÖP, Á.Z. (2021), *The efficiency equation for water and wastewater operators in Romania*, Annals of the „Constantin Brâncuși” University of Târgu Jiu, Economy Series, Issue 1/2021, pp. 168-175 - <https://ideas.repec.org/a/cbu/jrnlec/y2021v1p168-175.html>
14. BAKÓ, K.E., FÜLÖP, Á.Z., STANCIU, A. (2021), *Economic and financial stability for water and wastewater operators in Romania*, Annals of the University of Oradea Economic Sciences Journal – TOM XXX 2021, December
15. BENNIS, W.G., BENNE, K.D., CHIN, R.C. (1961), *The planning of change: Readings in the applied behavioral sciences*, New York: Holt, Rinehart and Winston, pp. 478-479
16. BERNSTEIN, L. A. (1998), *Financial Statement Analysis: Theory, Application and Interpretation*, Irwin/McGraw-Hill, Boston, pp. 623-624
17. BIEHL, M., KIM, H., WADE, M. (2006), *Relationships among the academic disciplines: A multi method citation analysis*. Omega 34 (4): pp. 359-371. - <https://doi.org/10.1016/j.omega.2004.12.002>
18. BIRD, R., HALL, A.D., MOMENTÈ, F., REGGIANI, F. (2007), *What Corporate Social Responsibility Activities are Valued by the Market?*. Journal of Business Ethics 76, pp. 189–206 <https://doi.org/10.1007/s10551-006-9268-1>

19. BLACK, B., KIM, W., JANG, H., & PARK, K. S. (2015), *How corporate governance affect firm value? Evidence on a self-dealing channel from a natural experiment in Korea*, Journal of Banking and Finance, 51, pp.131-150.
<https://doi.org/10.1016/j.jbankfin.2014.08.020>
20. BOER, A., BARBU, O. (2015), *Radiografia implementării proiectelor de investiții finanțate din POS Mediu*, DBO, decembrie 2015
21. BOJAN, O. (2003), *Bazele contabilității*, Editura Economică, București
22. BONSON, E., BEDNÁROVÁ, M. (2015), *CSR Reporting Practices of Eurozone Companies*, Spanish Accounting Review, Vol. 18, No. 2, pp. 182-193. -
<https://doi.org/10.1016/j.rcsar.2014.06.002>
23. BORMAN, W.C., MOTOWIDLO, S.J. (1993), *Expanding the Criterion Domain to Include Elements of Contextual Performance*. In: Schmitt, N. and Borman, W.C., Eds., *Personnel Selection in Organizations*, Jossey-Bass, San Francisco, 71-98.
24. BOTEZ, D. (2013), *Raportarea integrată – sfârșit sau un nou început pentru raportarea financiară?*, Revista de audit financiar Anul XI, nr. 98 – 2/2013, pp. 23-29
25. BREALEY, R., MYERS, S., MARCUS, A. (2018), *Fundamentals of Corporate Finance Ninth Edition*, New York
26. BRICIU, S. (2006), *Contabilitate managerială – Aspecte teoretice și practice*, Editura Economică, București
27. BRICKLEY, J.A., COLES, J.L., TERRY, R.L. (1994), *The Board of Directors and the Enactment of Poison Pills*, Journal of Financial Economics 35(3), pp. 371-390 - [https://doi.org/10.1016/0304-405X\(94\)90038-8](https://doi.org/10.1016/0304-405X(94)90038-8)
28. BRIGHAM, E.F., HOUSTON, J.F. (2018), *Fundamentals of financial management - 15th Edition*, Cengage Learning
29. BUCHHEIT, S., COLLINS, D., REITENGA, A. (2002), *A cross discipline comparison of top tier academic journal publication rates: 1997-1999*, Journal of Accounting Education 20 (2): pp. 123-130 - [https://doi.org/10.1016/S0748-5751\(02\)00003-9](https://doi.org/10.1016/S0748-5751(02)00003-9)
30. BUGLEA, A. (2011), *Analiză economico-financiară, ediția a II-a*, Editura Mirton, Timișoara

31. BUNEA, O.I., CORBOS, R.A., POPESCU, R.I. (2019), *Influence of some financial indicators on return on equity ratio in the Romanian energy sector - A competitive approach using a DuPont-based analysis*, Energy, Volume 189, 2019, <https://doi.org/10.1016/j.energy.2019.116251>.
32. BURJA, C. (2009), *Analiză economico-financiară – Aspecte metodologice și aplicații practice*, Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca
33. BURJA, C., BURJA, V. (2009), *An Analysis of the Company's Growth Capacity*, The Annals of The „Ștefan cel Mare” University Suceava. Fascicle of The Faculty of Economics and Public Administration, Volume 9, No.1(9), 2009, pp. 23-30 - <http://annals.seap.usv.ro/index.php/annals/article/viewFile/143/194>
34. BYRD, J., HICKMAN, K. (1992), *Do Outside Directors Monitor Managers? Evidence from Tender Offer Bids*, Journal of Financial Economics 32(2) pp.195-221 - 10.1016/0304-405X(92)90018-S
35. CADBURY, A. (2002), *Corporate Governance and Chairmanship. A Personal View*, Oxford University Press
36. CAPLOW, T. (1964), *Principles of organization*, New York, NY: Harcourt, Brace, & World
37. CAULKIN, S. (2002), *Good thinking, bad practice*. The Observer, 7. - <https://www.theguardian.com/business/2002/apr/07/madeleinebunting.theobserver>
38. CĂRUNTU, C., LĂPĂDUȘI, M. L. (2009), *Financial Return on Assets. The impact of the financial return on assets over the company's development*, Annals of the „Constantin Brâncuși” University of Târgu Jiu, Economy Series, Issue 2/2009, pp. 95-108
39. CENAR, I. (2011), *Guiding marks regarding the reasoning of scientific research in accounting*, Annals of the University of Petroșani, Economics, 11(1), pp. 51-58 - <https://core.ac.uk/download/pdf/26964575.pdf>
40. CEPTUREANU, S.I., CEPTUREANU, E.G., BOGDAN, V.L., RĂDULESCU, V. (2018), *Sustainability Perceptions in Romanian Non-Profit Organizations: An Exploratory Study Using Success Factor Analysis*, Sustainability, 10(2) 294 - <https://doi.org/10.3390/su10020294>
41. CHANDLER, A.D. (1962), *Strategy and Structure*, MIT Press, Cambridge, Mass.

42. CHIRILĂ, E. (2004), *Definirea și măsurarea performanțelor entității*, în *Analele Universității din Oradea*, vol. 28/2004, pp. 151-154, - <http://steconomiceuoradea.ro/anale>
43. CORDEIRO, J.J., SARKIS, J. (1997), *Environmental proactivism and firm performance: Evidence from security analyst earnings forecasts*, *Business Strategy and the Environment*, 6(2), pp. 104–114.
44. CORE, J.E., HOLTHAUSEN, R.W., LARCKER, D.F. (1999), *Corporate governance, chief executive officer compensation, and firm performance*, *Journal of Financial Economics*, Volume 51, Issue 3, 1999, Pages 371-406 - [https://doi.org/10.1016/S0304-405X\(98\)00058-0](https://doi.org/10.1016/S0304-405X(98)00058-0)
45. CORNELL, B., SHAPIRO, A.C., (1987), *Corporate Stakeholders and Corporate Finance*, *Financial Management* Vol. 16, No. 1 (Spring, 1987), pp. 5-14 - <https://doi.org/10.2307/3665543>
46. da CRUZ, N.F., MARQUES, R.C., ROMANO, G., GUERRINI, A. (2012), *Measuring the efficiency of water utilities: a cross-national comparison between Portugal and Italy*. *Water Policy* 1 October 2012; 14 (5): 841–853. doi: <https://doi.org/10.2166/wp.2012.103>
47. DALE, D. (1996), *Performance Measurement and Management*, *Management Accounting*, 78(3), September, pp. 65-66
48. DALY, H. (2017), *Trump's growthism: its roots in neoclassical economic theory*, *Real-World Economics Review*, Issue no.78
49. DAMODARAN, A. (2001), *Corporate Finance: Theory and Practice*. International Edition, Wiley, New York.
50. DAN, R.L. (2017), *The impact of company's performance over corporate governance*, *Annals of the „Constantin Brâncuși” University of Târgu Jiu, Economy Series*, Issue 1, pp. 166-169 - https://www.utgjiu.ro/revista/ec/pdf/2017-01/24_Dan%20Roxana.pdf
51. DĂNESCU, T. POPA, M.A. (2019), *Investigații privind influența guvernantei corporative asupra performanței financiare. Studiu empiric asupra băncilor cotate pe piața românească de capital*, *Acta Marisiensis, Seria Oeconomica*, MARISIENSIS, SERIA OECONOMICA, XIII, pp.69-84 http://oeconomica.umfst.ro/O_XIII/070%20-%20085%20INVESTIGATII%20PRI-

[VIND%20INFLUENTA%20GUVERNANTEI%20CORPORATIVE%20ASU-PRA%20PERFORMANTEI%20FINANCIARE.%20STUDIU%20EMPIRIC,%20Tatiana%20Danescu.pdf](#)

52. DEMIRAG, J.S., (1998), *Short-term Performance Pressures, Corporate Governance, and Accountability: An Overview*, in DEMIRAG, J. S. (ed.) *Corporate Governance, Accountability, and Pressures to Perform: An International Study*, Connecticut: JAI Press, 1998, pp. 7-24 - [http://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0020-7063\(01\)00112-1](http://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0020-7063(01)00112-1)
53. DESS, G.G., ROBINSON, R.B.Jr., (1984), *Measuring Organizational Performance in the Absence of Objective Measures: The Case of the Privately-Held Firm and Conglomerate Business Unit*, Strategic Management Journal, Volume 5, Issue 3 (Jul. - Sep., 1984), pp. 265-273 - <https://www.jstor.org/stable/2486280>
54. DONALDSON, T., PRESTON, L.E., (1995), *The stakeholder theory of the corporation: Concepts, evidence, and implications*, Academy of Management Review 20 (1): 65 91., 1995 - <https://doi.org/10.2307/258887>
55. DRĂGAN, O. (2020), *Lucrările contabile privind situațiile financiare anuale*, Reason Media Group, București
56. DRUCKER, P. (1992), *Be data literate – know what to know*, Wall Street Journal, 1992, 12(1), A16.
57. DUMITRAȘCU, M., FELEAGĂ, L., FELEAGĂ, N. (2015), *Implementarea practică a principiilor de guvernare corporativă pentru companiile românești de stat*, Audit financiar, anul XIII, Nr. 1(121)/2015, 26-34 - <http://revista.cafr.ro/ArticolRO?CodArticol=9389>
58. DUNCAN, R.B. (1973), *Multiple Decision-making Structures in Adapting to Environmental Uncertainty: The Impact on Organizational Effectiveness*, Human Relation, Volume: 26 issue: 3, pp. 273-291
59. EFRAG, (2021), *Proposals for a relevant and dynamic EU sustainability reporting standard-setting* <https://www.efrag.org/Lab2> - accesat la data de 21.05.2021
60. EHRHARDT, M.C., BRIGHAM, E.F. (2011), *Financial Management: Theory and Practice – Thirteenth Edition*, South-Western, Mason
61. EMMANUEL, C., OTLEY, D., MERCHANT, K. (editors) (1995), *Readings in Accounting for Management Control*, Springer, Boston, MA, - <https://doi.org/10.1007/978-1-4899-7138-8>

62. FELEAGĂ, N., FELEAGĂ, L., DRAGOMIR, V.D., BIGIOI, A.D., (2011), *Governanța corporativă în economiile emergente: cazul României*, Economie teoretică și aplicată, Volumul XVIII (2011), No. 9(562), pp. 3-15 - http://www.store.ec-tap.ro/articole/632_ro.pdf
63. FLOWER, J. (2015), *The International Integrated Reporting Council: A story of failure*, Critical Perspectives on Accounting, Volume 27, March 2015, pp. 1-17 - <https://doi.org/10.1016/j.cpa.2014.07.002>
64. FORD, J.D., SCHELLENBERG, D.A. (1982), *Conceptual issues of linkage in the assessment of organizational performance*. Academy of Management Review, 7, 49-58. - <https://doi.org/10.2307/257248>
65. FREEMAN, R.E. (1984), *Strategic Management: A Stakeholder Approach*, Boston: Pitman
66. FREEMAN, R.E., HARRISON, J. S., WICKS, A.C., PARMAR, B., de COLLE, S. (2010), *Stakeholder theory: Theory: The state of the art*, Cambridge, 2010
67. FREEMAN, R.E., PHILLIPS, R., SISODIA, R., *Tensions in Stakeholder Theory*, Volume: 59 issue: 2, page(s): 213-231, Article first published online: May 16, 2018; Issue published: February 1, 2020 - <https://doi.org/10.1177/0007650318773750>
68. FRIEDLANDER, F., PICKLE, H. (1968), *Components of effectiveness in small organizations*, Administrative Science Quarterly, 13, pp. 289-304
69. FRIEDMAN, M. (1962), *Capitalism and Freedom*, Chicago: University of Chicago Press and Phoenix Books
70. FÜLÖP, Á.Z. (2011), *Számveteli és mérlegeltani alapfogalmak*, Editura Scientia, Cluj- Napoca
71. GAJMAL, A.B., BANSODE, N.N. (2020), *Information Literacy Skills among the Research Scholars of Shivaji University*, Kolhapur: A Study, UGC Care Journal, Vol 40 Issue 49 March 2020, pp. 558 - https://www.researchgate.net/publication/340096237_Information_Literacy_Skills_among_the_Research_Scholars_of_Shivaji_University_Kolhapur_A_Study#fullTextFileContent
72. GALLO, A. (2015), *A Refresher on Current Ratio*, Harvard Business Review, September 2015 - <https://hbr.org/2015/09/a-refresher-on-current-ratio>

73. GALLO, A. (2016), *A Refresher on Return on Assets and Return on Equity*, Harvard Business Review, April 2016 - <https://hbr.org/2016/04/a-refresher-on-return-on-assets-and-return-on-equity>
74. GEORGESCU, D., MATEȘ, D. (2017), *Influencing the Performance and Financial position as reported in the annual financial statements using creative methods*, North Economic Review 1:104-108. <https://www.ceeol.com/search/article-detail?id=582602>
75. GEORGOPOULOS, B.S., TANNENBAUM, A.S. (1957), *A Study of Organizational Effectiveness*, American Sociological Association, pp. 534-540
76. GHERGHINA, Ș.C., VINTILĂ, G., DOBRESCU, D. (2015), *An Empirical Research on the Relationship Between Corporate Social Responsibility Ratings and U.S. Listed Companies' Value*, Journal of Economics Studies and Research, 1–12, <https://doi.org/10.5171/2015.260450>
77. GHINEA, C. ș.a. (2015), *Raportarea non-financiară văzută de performeri*, Centru de Politici Europene, <https://www.crpe.ro/wp-content/uploads/2015/06/Raport-cercetare-raportare-non-financiara-FINAL.pdf>
78. GIBSON, J.L., IVANCEVICH, J.M., DONNELLY, J.H.Jr. (1973), *Organizations: Structure, Process, Behavior*. Dallas: BPI
79. GILARDONI, A., (2018), *The Italian Water Industry*, Springer International Publishing
80. GOMPERS, P.A., GORNALL, W., KAPLAN, S.N., STREBULAEV, I.A. (2020), *How do venture capitalists make decisions?*, Journal of Financial Economics, Volume 135, Issue 1, pp. 169-190 - <https://doi.org/10.1016/j.jfineco.2019.06.011>
81. GONZÁLEZ, F. H., MARTINEZ-CARRASCAL, C. (2017), *The Impact of Firms' Financial Position on Fixed Investment and Employment. An Analysis for Spain*, Banco de Espana Working Paper No. 1714, - <https://ssrn.com/abstract=2951061> or <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.2951061>
82. GOODMAN, P., ATKIN, R.S., SCHOORMAN, F.D. (1983), „*On the Demise of Organizational Effectiveness Studies*”, în CAMERON, K.S., WHETTEN, D.A. (Eds.), (1983), *Organizational Effectiveness: A Comparison of Multiple Models*, Academic Press, New York, pp. 163-183.
83. GRIGORESCU, L. (2019), *Model de analiza poziției financiare a întreprinderii*, Revista Română de Statistică - Supliment nr. 8 / 2019, pp. 79-96.

84. GUPTA, C.M., KUMAR, D. (2020), *Creative accounting a tool for financial crime: a review of the techniques and its effects*, Journal of Financial Crime, 27, 397-411. - DOI:[10.1108/jfc-06-2019-0075](https://doi.org/10.1108/jfc-06-2019-0075)
85. GURĂU, M., GRIGORE, M.Z. (2019), *The accountant's aversion to risk when choosing accounting policies*, Challenges of the Knowledge Society; Bucharest, 2019, pp. 1041-1045. - <https://search.proquest.com/open-view/d174c695d602fca4c8ab831b815bc8de/1?pq-origsite=gscholar&cbl=2036059>
86. GUȚĂ, A.J. (2016), *The Study on Self Financing Capacity within a Firm*, Economics and Applied Informatics, „Dunarea de Jos” University of Galati, Faculty of Economics and Business Administration, issue 3, pp. 49-55. - http://www.eia.feaa.ugal.ro/images/eia/2016_3/Guta.pdf
87. HADA, T. (2013), *Financing Capacity, An Indicator Of Self Financing For Companies*, Risk in Contemporary Economy, „Dunarea de Jos” University of Galati, Faculty of Economics and Business Administration, pp. 238-245. - <http://www.rce.feaa.ugal.ro/images/stories/RCE2013/papers/Hada.pdf>
88. HANSEN, B.E. (2020), *Econometrics*, University of Wisconsin, Departament of Economics - <https://www.ssc.wisc.edu/~bhansen/econometrics/>
89. HARRISON, F. (1974), *The Management of Scientists: Determinants of Perceived Role Performance*, The Academy of Management Journal, Vol. 17, No. 2 (Jun., 1974), pp. 234-241 - <https://doi.org/10.2307/254977>
90. HARRISON, J.S., WICKS, A.C. (2013), *Stakeholder Theory, Value, and Firm Performance*, Business Ethics Quarterly, Volume 23, Issue 1, January 2013, pp. 97-124 - <https://doi.org/10.5840/beq20132314>
91. HELFERT, E.A. (2001), *Financial Analysis: Tools and techniques – A Guide for Managers*, McGraw-Hill, SUA
92. HEMINGWAY, C.A., MACLAGAN, P.W. (2004), *Managers'personal values as drivers of corporate social responsibility*, Journal of Business Ethics, 50(1), pp. 33–44. <https://doi.org/10.1023/B:BUSI.0000020964.80208.c9>
93. HIRSCHMAN, A.O. (1958), *The Strategy of Economic Development*, (Yale Studies in Economics: 10.) New Haven: Yale University Press

94. HOROMNEA, E. (2012), *Dimensiuni științifice, sociale și spirituale în contabilitate. Geneză, doctrină, normalizare, decizii*, ediția a IV-a actualizată și completată, Editura Tipo Moldova, Iași
95. HOROMNEA, E., BUDUGAN, D., GEORGESCU, I., ISTRATE, C., PĂVĂLOAIA, L., RUSU, A. (2017), *Introducere în contabilitate: Concepte și aplicații – Ediția a V-a, revăzută și completată*, Tipo Moldova, Iași
96. HOROMNEA, E., GEORGESCU, I., ISTRATE, C. ș.a., (2017), *Introducere în contabilitate: Concepte și aplicații*, Tipo Moldova, Iași
97. IONESCU, I., DAMOC, C., RUSU, R. (2015), *Guvernanța corporativă în România: necesitate sau birocrație?*, Revista de Audit financiar, XIII, Nr. 7(127)/2015, 49-58 - http://revista.cafr.ro/RevistaDetalii_RO?Cod=144
98. IOVINO, F. (2019), *The financial sustainability of water companies: The italian case*, 42nd International Scientific Conference on Economic and Social Development – London, 12-13 June 2019, pp. 146-153
99. ISFĂNESCU, A. ș.a., (2019), *Analiză economico-financiară – Capitol 4*, Biblioteca digitală ASE, 2019 - <http://www.biblioteca-digitala.ase.ro/biblioteca/carte2.asp?id=75&idb=20>
100. ISFĂNESCU, A., ROBU, V., HRISTEA, A.M., VASILESCU, C. (2002), *Analiza economico-financiară, Capitolul 5 – Analiza situației financiar - patrimoniale a întreprinderii*
101. JACOBS, O.H., OESTREICHER, A. (2000), *Mérlegelemzés - Az éves beszámoló elemzése mint a tervezés és döntés-előkészítés eszköze*, Editura Kossuth, Budapest
102. JEANS, M., MORROW, M. (1990), *Performance Measurement in the UK Industry*, Journal of Cost Management for the Manufacturing Industry, 3(1) , pp. 51-54
103. JO, H., HARJOTO, M. (2014), *Analyst Coverage, Corporate Social Responsibility, and Firm Risk* , Business Ethics: A European Review, Vol. 23, Issue 3, pp. 272-292, 2014, <https://ssrn.com/abstract=2446280>
104. JONES, T.M. (1995), *Instrumental stakeholder theory: A synthesis of ethics and economics*, Academy of Management Review 20 (2): pp.404-437, 1995 - <https://doi.org/10.3138/9781442673496-012>
105. JUHEL, J.C., DUFOUR, D., SEVERIN, E. (2015), *Approche Dynamique Du Besoin En Fonds De Roulement*, Post-Print hal-01527951, HAL. și după NICULESCU, M. (2015)

106. JULA, D. (2015), *Metode și tehnici performante de testare a ipotezelor în economie*, Workshop CERCETAREA – PROTOCOALE ȘI CREATIVITATE ÎN CUNOAȘTERE – Academia Română, București
107. KANAKOUDIS, V., TSITSIFLI, S., SAMARAS, P., ZOUBOULIS, A. (2013), *Assessing the performance of urban water networks across the EU mediterranean area: the paradox of high NRW levels and absence of respective reduction measures*, Water Sci.Technol. Water Supply - https://www.researchgate.net/publication/258286442_Assessing_the_performance_of_urban_water_networks_performance_assessment_results_across_the_EU_Mediterranean_area_The_paradox_of_high_NRW_levels_and_absence_of_respective_reduction_measures
108. KAPLAN, R.S., JOHNSON, H.T. (1987), *Relevance Lost: The Rise and Fall of Management Accounting*, Boston: Harvard Business School Press
109. KAPLAN, R.S., NORTON, D.P. (1996), *The Balanced Scorecard: Translating Strategy into Action*. Boston: Harvard Business School Press
110. KAPLAN, R.S., NORTON, D.P. (1996), *Linking the balanced scorecard to strategy* California Management Review, Vol. 39, No. 1, pp. 53-79. - <https://doi.org/10.2307/41165876>
111. KAPLAN, R.S., NORTON, D.P. (1992), *The Balanced Scorecard: Measures that Drive Performance*, Harvard Business Review 70, no. 1 (January–February 1992): 71–79.
112. KATZ, D., KAHN, R.L. (1966), *The Social Psychology of Organizations*. John Wiley & Sons, Inc., New York
113. KINGDOM, B., LIEMBERGER, R., MARIN, P. (2016), *The Challenge of Reducing Non-Revenue Water (NRW) in Developing Countries*, Water supply and sanitation sector board discussion Paper series paper no.8, The Word Bank Group
114. KIM, M., KIM, Y. (2014), *Corporate social responsibility and shareholder value of restaurant firms*, International Journal of Hospitality Management, Volume 40, pp.120-129 <https://doi.org/10.1016/j.ijhm.2014.03.006>
115. KIRCHHOFF, B.A. (1977), *Organization Effectiveness Measurement and Policy Research*, The Academy of Management Review, Vol. 2, No. 3 (Jul., 1977), pp. 347-355 - <https://doi.org/10.2307/257692>

116. KLAPPER, L.F., LOVE, I. (2004). *Corporate governance, investor protection, performance in emerging market*. *Journal of Corporate Finance*, 10 (5), pp. 703–728. <https://ideas.repec.org/a/eee/corfin/v10y2004i5p703-728.html>
117. KRESS, A., EIERLE, B., TSALAVOUTAS, I. (2019), *Development costs capitalization and debt financing*, *Journal of Business Finance & Accounting*, Volume 46, Issue 5-6, pp. 636-685 <https://doi.org/10.1111/jbfa.12370>
118. KRUK, S. (2021), *Impact of Capital Structure on Corporate Value-Review of Literature*, *Journal of Risk and Financial Management* 14, no. 4: 155. <https://doi.org/10.3390/jrfm14040155>
119. KWADWO BOATENG, N.S., NAGARAJU, Y. (2020), *Assessing Financial Performance of Merged Banks in India Using the DuPont Model*, *Shodh Sanchar Bulletin Journal of Arts, Humanities and Social Sciences*, Vol.10, Issue 38, Pp. 157 – 166 - https://www.researchgate.net/publication/343400257_ASSESSING_FINANCIAL_PERFORMANCE_OF_MERGED_BANKS_IN_INDIA_USING_THE_DUPONT_MODEL
120. LALA-POPA, I., MICULEAC, M.E. (2009), *Analiza economico-financiară – Elemente teoretice și studii de caz*, Editura Mirton, Timișoara
121. LÁZÁR, E. (2009), *Kutatásmódszertan a gyakorlatban az SPSS program használatával*, Scientia, Cluj-Napoca
122. LEBAS, M. J. (1995), *Performance measurement and performance management*, *International Journal of Production Economics* Volume 41, Issues 1–3, pp. 23-35 - [https://doi.org/10.1016/0925-5273\(95\)00081-X](https://doi.org/10.1016/0925-5273(95)00081-X)
123. LEWIN, A.Y., MINTON, J.W. (1986), *Determining Organizational Effectiveness: Another Look, and an Agenda for Research*, *Management Science*, Vol. 32, No. 5, Organization Design (May, 1986), pp. 514-538
124. LIESZ, T.J., MARANVILLE, S.J. (2008), *Ratio Analysis featuring the Dupont Method: an overlooked topic in the finance module of small business management and entrepreneurship courses*. *Small Business Institute Journal* 2008;1(1): pp. 17-34. - <https://sbij.org/index.php/SBIJ/article/download/46/22>
125. LIEVROUW, L.A. (1988), *Four programs of research in scientific communication*, *Knowledge in Society* 1, 6–22 (1988). <https://doi.org/10.1007/BF02687210>
126. LISTIANI, N., SUPRAMONO, S. (2020), *Sustainable Growth Rate: Between Fixed Asset Growth and Firm Value*, *Management and Economics Review*, Faculty

- of Management, Academy of Economic Studies, Bucharest, Romania, vol. 5(1), pages 147-159, June. - <http://mer.ase.ro/files/2020-1/5-12.pdf>
127. LORINO, P. (1995), *Comptes et récits de la performance*, Editions d'Organisation, Paris
 128. LORINO, P. (2003), *Méthodes et pratiques de la performance*, Editions d'Organisation, Paris
 129. LUGOVSKY, D., KUTER, M. (2019), *Accounting Policies, Accounting Estimates and Its Role in the Preparation of Fair Financial Statements in Digital Economy*, Integrated Science in Digital Age, pp. 165-176, DOI: [10.1007/978-3-030-22493-6_15](https://doi.org/10.1007/978-3-030-22493-6_15)
 130. MA, F., CHEN, Y. and ZHAO, Y. (2017), *Research on the organization of user needs information in the big data environment*, The Electronic Library, Vol. 35 No. 1, pp. 36-49. <https://doi.org/10.1108/EL-07-2015-0130>
 131. MAHONEY, T.A., WEITZEL, W. (1969), *Managerial Models of Organizational Effectiveness*, Administrative Science Quarterly 14, no. 3 (1969): pp. 357-365. doi:10.2307/2391131.
 132. MARQUES, R.C., DE WITTE, K. (2011), *Is big better? On scale and scope economies in the Portuguese water sector*, Economic Modelling, Volume 28, Issue 3, pp. 1009-1016, - <https://doi.org/10.1016/j.econmod.2010.11.014>
 133. MARTINEZ-CARRASCAL, C., FERRANDO, A. (2008), *The impact of financial position on investment: An analysis for non-financial corporations in the euro area*, European Central Bank (ECB) Working Paper No. 943 - <https://ssrn.com/abstract=1268868>
 134. MARTINIUC, A. (2013), *Posibilități de perfecționare a metodologiei de calculație a costurilor întreprinderilor industriale* - Teză de doctorat, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” Iași
 135. MAYO, E. (1933), *The Human Problems of an Industrial Civilization*, Macmillan, New York
 136. MCCREADIE, M., RICE, R.E. (1998), *Trends in analyzing access to information. Part I: cross-disciplinary conceptualizations of access*, Information Processing & Management Volume 35, Issue 1, January 1999, pp. 45-76 - [https://doi.org/10.1016/S0306-4573\(98\)00037-5](https://doi.org/10.1016/S0306-4573(98)00037-5)

137. MEMON, M., CHANNAR, Z.A., OBAID, S. (2011), *Dynamic relationship among sustainable growth rate, profitability and liquidity of firms a case study from pharmaceutical sector in Pakistan*, Journal of Business Administration and Management Sciences Vol. 01 Issue No. 02, pp.113-124 - <https://www.smiu.edu.pk/pdf/Vol-1-Issue-2/08.pdf>
138. MORCK, R., SHLEIFER, A., VISHNY, R.W. (1988), *Management ownership and market valuation: An empirical analysis*, Journal of Financial Economics, Volume 20, 1988, Pages 293-315,- [https://doi.org/10.1016/0304-405X\(88\)90048-7](https://doi.org/10.1016/0304-405X(88)90048-7)
139. NECULA, S.C., (2018), *Improving information - a necessity in substantiating the accounting decision*, Audit Financiar, vol. XVI,no. 2(150)/2018, pp. 285-292, DOI:10.20869/AUDITF/2018/150/014
140. NEELY, A., GREGORY, M., PLATTS, K. (1995), *Performance measurement system design. A literature review and research agenda*, International Journal of Operations & Production Management, Vol. 15 Issue: 4, pp. 80-116
141. NELSON, G. D. (1986), *Factors affecting operative goal effectiveness among regional councils of government*, Retrospective Theses and Dissertations
142. NICOLĂESCU, E., ALPOPI, C., ZAHARIA, C. (2015), *Measuring Corporate Sustainability Performance*, Sustainability 7, no. 1: 851-865. <https://doi.org/10.3390/su7010851>
143. NICULESCU, M. (2005), Diagnostic financiar – vol. 2, Editura Economică, București
144. NUGROHO, V.C. (2020), *Sustainable growth rate model in Indonesia manufacturing firms*. The Winners, 21(2), 93-100. <https://doi.org/10.21512/tw.v21i2.6614>,
145. ONDER, E., ALTINTAS, A.T. (2017), *Financial Performance Evaluation of Turkish Construction Companies in Istanbul Stock Exchange (BIST)*, International Journal of Academic Research in Accounting, Finance and Management Sciences Vol. 7, No.3, July 2017, pp. 108–113 - <http://dx.doi.org/10.6007/IJARAFMS/v7-i3/3237>
146. OTTOSSON, E., WEISSENRIEDER, F. (1996), *Cash Value Added - a new method for measuring financial performance* - <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.58436>
147. PÂRȚACHI, I. (2010), *Aspecte metodologice ale econometriei*, Analele ASEM, Ediția a VIII-a, Chișinău, 2010

148. PERJUCI, E., ISMAJLI, H., BUNJAKU, A. (2019), *Adoption of International Financial Reporting Standards (IFRSs) and their Impact on Loan Terms: Kosovo Case*, Audit Financiar, vol. XVII, no. 1(153)/2019
149. PETRESCU, S. (2008), *Analiză și diagnostic financiar-contabil: Ghid teoretico-aplicativ – Ediția a 2-a rev.*, Editura CECCAR, București, 2008
150. PETRESCU, S. (2010), *Analiză și diagnostic financiar-contabil: Ghid teoretico-aplicativ – Ediția a 3-a rev.*, Editura CECCAR, București, 2010
151. PHILLIPS, R., *Stakeholder Theory and Organizational Ethics*. San Francisco, CA: Berrett Koehler Publishers, 2003
152. PINTEA, M.O., ACHIM, M.V. (2010), *Performance – an evolving concept*, Annals of University of Craiova - Economic Sciences Series, Vol. 2, pp.1-12
153. POPESCU, L.M., NIȘULESCU-ASHRAFZADEH, I. (2019), *Accounting Engineering and Management of Results*, European Journal of Business and Management Research Vol. 4, No. 3, July 2019, - <http://dx.doi.org/10.24018/ejbmr.2019.4.3.56>
154. RADU, F., BORDEIANU, G.D. (2017), *The Self-financing Capacity and the Net Self-financing*, Economy Transdisciplinarity Cognition . 2017, Vol. 20 Issue 2, p. 25-29. - http://www.ugb.ro/Downloads/Info%20Studenti/20172018/etc2017no2/06_Radu,_Bordeianu.pdf
155. RISTEA, M., (1997), *Contabilitatea rezultatului întreprinderii*, Editura Tribuna Economică, București
156. ROBU, V., ANGHEL, I., ȘERBAN, E.C. (2014), *Analiza economico-financiară a firmei*, Editura Economică, București
157. RODGERS, R., HUNTER, J. E. (1991), *Impact of management by objectives on organizational productivity*, Journal of Applied Psychology, 76(2), 322–336. <https://doi.org/10.1037/0021-9010.76.2.322>
158. SACHS, S., RÜHLI, E. (2011), *Stakeholders Matter: A New Paradigm for Strategy in Society*, Cambridge: Cambridge University Press.
159. SCOTT, S., EINSTEIN, W.O. (2001), *Strategic performance appraisal in team-based organizations: One size does not fit all*, Academy of Management Perspectives, Vol. 15, No. 2, pp.107-116. - <https://doi.org/10.5465/ame.2001.4614990>
160. SCOTT, W. R. (2015), *Financial accounting theory – Seventh edition*, Person, Toronto.

161. SIMINICA, M., IONAȘCU, C., SICHIGE, M. (2019), *Corporate Social Performance versus Financial Performance of the Romanian Firms*, Prague Economic Papers 2019, 28(1):49-69 - DOI: 10.18267/j.pep.687
162. SIMÓN, C., (2007), *A case study approach to exploring the relationship between human resources management and firm performance*, IE Business School, Maria de Molina 12, 4º, 28006 Madrid, Spain
163. SIMON, H. A. (1947), *Administrative Behavior: A Study of Decision-Making Processes in Administrative Organization*, Macmillan, New York
164. SINK, D.S. (1991), *The role of measurement in achieving world class quality and productivity management*, Wiley & Sons, New York, NY
165. SKOCDOPOL, P. (2021), *Financial Analysis as a Basis for Creation of the Financial Plan of the Selected Business Entity – Case Study*, The 20th International Scientific Conference Globalization and its Socio-Economic Consequences 2020, SHS Web of Conf., Volume 92, 2021 - <https://doi.org/10.1051/shsconf/20219203027>
166. SLOAN, A.P. Jr. (1963), *My Years with General Motors*, Doubleday, New York
167. SMITH, H.J. (2003), *The shareholders vs. stakeholders debate*, MIT Sloan Management Review 44 (4): pp. 85-90, 2003 - <https://sloanreview.mit.edu/article/the-shareholders-vs-stakeholders-debate/>
168. STEERS, R.M. (1975), *Problems in the Measurement of Organizational Effectiveness*, Administrative Science Quarterly Vol. 20, No. 4 (Dec., 1975), pp. 546-558
169. ŠTEFKO, R., VAŠANIČOVÁ, P., JENČOVÁ, S., PACHURA, A. (2021), *Management and Economic Sustainability of the Slovak Industrial Companies with Medium Energy Intensity*. Energies 2021, 14, 267. <https://doi.org/10.3390/en14020267>
170. SUBRAMANYAM, K. R. (2014), *Financial statement analysis - Eleventh edition*, McGraw-Hill Education, New York
171. ȘUȘU, S. (2016), *Analiză economico-financiară – Curs universitar*, Universitatea Ștefan cel Mare, Suceava
172. SUZUKI, D. (2019), *Stock and flow in accounting. Balance sheet and income statement approaches*, Proceedings of the 14th International Conference Accounting and Management Information Systems AMIS IAAER 2019, pp. 354-363

173. TABĂRĂ, N., BRICIU, S. (2012), *Actualități și perspective în contabilitate și control de gestiune*, Editura Tipo Moldova, Iași
174. TAYLOR, F. W. (1911), *The Principles of Scientific Management*, Harper & Row, New York
175. ȚILICĂ, E.V., CIOBANU, R. (2019), *Finanțe și management financiar*, Editura CECCAR, București – după CECCAR Business Magazin, nr. 23, 2019 - <https://www.ceccarbusinessmagazine.ro/analiza-pozitiei-financiare-a-intreprinderii-a5050/>
176. ȚILICĂ, E.V., CIOBANU, R. (2020), *Finanțe și management financiar – Ediția a II-a, revizuită*, Editura CECCAR, București
177. TIRON-TUDOR, A., FĂRCAȘ, T.V., DRAGU, I., MOISE, E.M. (2020), *The Road to Transposing the Non-Financial Reporting EU Directive within the Romanian Context – The 2013-2020 Period*, CECCAR Business Review, No 6/2020, pp. 63-72, DOI: <http://dx.doi.org/10.37945/cbr.2020.06.08>
178. TOMA, C. (2018), *Contabilitate financiară – ediția a III-a, revizuită și adăugită - 2018*, Tipo Moldova, Iași
179. TSUI, A.S. (1990), *A multiple-constituency model of effectiveness: An empirical examination at the human resource subunit level*, Administrative Science Quarterly, 1990, 35: 458-483
180. VÂLCEANU, G., ROBU, V., GEORGESCU, N. (2005), *Analiză economico-financiară – Ediția a doua revizuită și adăugită*, Editura Economică, București
181. van den BERG, C. (2015), *Drivers of non-revenue water: A cross-national analysis*, Utilities Policy, Volume 36, pp. 71-78 <https://doi.org/10.1016/j.jup.2015.07.005>
182. VASILE, M. (2014), *Introducere în SPSS pentru cercetarea socială și de piață*, Editura Polirom, Iași
183. WEBB, R.J. (1974), *Organizational effectiveness and the voluntary organization*, Academy of Management Journal, 17: pp. 663-677. - <https://doi.org/10.2307/255645>
184. YERMACK, D., (1966), *Higher market valuation of companies with a small board of directors*, Journal of Financial Economics, Volume 40, Issue 2, 1996, pp. 185-211, [https://doi.org/10.1016/0304-405X\(95\)00844-5](https://doi.org/10.1016/0304-405X(95)00844-5)

185. YUCHTMAN, E., SEASHORE, S.E. (1967), *A system resource approach to organizational effectiveness*, American Society Review 32: pp. 891-903. - <https://doi.org/10.2307/2092843>
186. ZINGALES, L. (2000), In Search of New Foundations. The Journal of Finance, 55: 1623-1653. <https://doi.org/10.1111/0022-1082.00262>
187. ZUCA, M., IOANĂȘ, C. (2012), *Embellishment of Financial Statements Through Creative Accounting Policies and Options*, Procedia - Social and Behavioral Sciences, Volume 62, pp. 347-351, <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2012.09.055>.

Acte normative

188. Accounting Policies and Accounting Estimates Proposed amendments to IAS 8. 2018 - <https://www.ifrs.org/-/media/project/accounting-policies-and-estimates/exposure-draft/amendments-to-ias-8-accounting-policies-and-estimates-ed.pdf>
189. Decizie Board FASB din 13.11.2019 - https://www.fasb.org/cs/ContentServer?c=Document_C&cid=1176173792255&d=&pagename=FASB%2FDocument_C%2FDocumentPage
190. Directiva 2013/34/UE
191. Directiva 2014/95/UE
192. Guvernul României, (2008), *Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României Orizonturi 2013-2020-2030*, București, 2008
193. IASB, *Conceptual Framework for Financial Reporting*, IFRS Foundation, 2018 - <https://incp.org.co/Site/publicaciones/info/archivos/Conceptual-Framework-2018-03042018.pdf>
194. Legea 346 din 2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii
195. Ordin 1802 al Ministrului Finanțelor Publice din 29 decembrie 2014 - pentru aprobarea reglementărilor contabile privind situațiile financiare anuale individuale și situațiile financiare anuale consolidate, modificat
196. Ordin al președintelui ANRSC nr. 88 din 20 martie 2007 pentru aprobarea regulamentului-cadru al serviciului de alimentare cu apă și de canalizare
197. Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 109/2011 privind guvernanta corporativă a întreprinderilor publice

198. Ordonanța de Urgență a Guvernului. nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului, respectiv societăților de asigurări și reasigurări reglementate de Legea nr. 32/2000 a asigurărilor.
199. Regulamentul (CE) nr. 1126/2008 al Comisiei Europene din 3 noiembrie 2008 de adoptare a anumitor standarde internaționale de contabilitate în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 1606/2002 al Parlamentului European și al Consiliului, IAS 1, IAS 8
200. Regulamentului BNR nr. 4/2014, Titlul I, Capitolele I și III, unde au fost preluate prevederile Regulamentului (UE) nr. 1072/2013 al Băncii Centrale Europene din 24 septembrie 2013 privind statisticile referitoare la ratele dobânzii practicate de instituțiile financiare monetare (reformare) (BCE/2013/34).
201. Strategia de Dezvoltare Durabilă a UE revizuită.- <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST%2016818%202009%20INIT/EN/pdf>
202. Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României Orizonturi 2013-2020-2030., București, 2008
203. US Generally Accepted Accounting Principles (GAAP)

Baze de date și resurse electronice

204. Comisia Națională de Strategie și Prognoză: Proiecția principalilor indicatori economico-sociali în profil teritorial până în 2023 – decembrie 2019
http://www.cnp.ro/user/repository/prognoze/Proгноza_profil_teritorial_toamna_2019.pdf
205. Green Book, UK Treasury's guide to best practice in policy analysis, HM Treasury, 2003 - <https://www.gov.uk/government/publications/the-green-book-appraisal-and-evaluation-in-central-government>
206. IFAC, (2017), Document de poziție politică IFAC 8 - <https://ceccar.ro/ro/wp-content/uploads/2019/04/PPP-8-Enhancing-Organizational-Reporting-RO.pdf>
207. IIRC, (2021), International Integrated Reporting Framework, - <https://www.value-reportingfoundation.org/wp-content/uploads/2021/07/InternationalIntegratedReportingFramework.pdf>

208. IWA Water Loss Task Force, 2003. Assessing Non-revenue Water and its Components: a Practical Approach. Water 21 - https://www.pacificwater.org/userfiles/file/Water%2021%20-%20Article%20No_%202%20-%20Assessing%20NRW.pdf
209. OECD (2019), OECD Corporate Governance Factbook 2019, www.oecd.org/corporate/corporate-governance-factbook.htm
210. OECD, G20/OECD Principles of Corporate Governance, OECD Publishing, Paris, 2015 - <http://www.oecd.org/corporate/principles-corporate-governance/>
211. Programul privind schimbările climatice și o creștere economică verde, cu emisii reduse de carbon, Banca Mondială, decembrie 2013 - <https://www.worldbank.org/ro/country/romania/brief/romania-climate-change-and-low-carbon-green-growth-program>
212. Raport anual privind activitatea întreprinderilor publice în anul 2018 - http://discutii.mfinante.ro/static/10/Mfp/guvernanta/rapactivintreppub2018_120920198.pdf
213. Raport de activitate A.A.A.S. - http://www.aaas.gov.ro/images/upload_files/Rapoarte_act/Raport_actv_AAAS_2018.pdf
214. Raportul anual privind activitatea întreprinderilor publice în anul 2018, Ministerul Finanțelor Publice - https://www.mfinante.gov.ro/static/10/Mfp/guvernanta/rapactivintreppub2018_12092019.pdf
215. Sustainable development in the European Union, A Statistical Glance From The Viewpoint Of The Un Sustainable Development Goals, 2016 edition - <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-statistical-books/-/KS-02-16-996>
216. WWAP (United Nations World Water Assessment Programme). 2015. The United Nations World Water Development Report 2015: Water for a Sustainable World. Paris, UNESCO - <https://unesdoc.unesco.org/search/81b7438c-8435-40e0-89ac-144012a7e480>
217. <http://dexonline.ro>
218. <http://link.springer.com/>
219. <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online>
220. <http://www.asecib.ase.ro/Roman/am/cap1.pdf>
221. <http://www.emeraldinsight.com/>
222. http://www.insse.ro/cms/files/Web_IDD_BD_ro/index.htm

223. <http://www.jstor.org>
224. <http://www.mmediu.ro/beta/domenii/dezvoltare-durabila/scurt-istoric-al-dezvoltarii-durabile/>
225. <http://www.oecd.org>
226. http://www.tehnopress.ro/webfiles/books_documents/pdf_extras/44_interior_florea.pdf
227. <http://www.un.org/sustainabledevelopment/water-and-sanitation/>
228. [http://www.unesco.org/fileadmin/MULTIME-DIA/HQ/SC/temp/wwap_pdf/Rate of Operation and Maintenance.pdf](http://www.unesco.org/fileadmin/MULTIME-DIA/HQ/SC/temp/wwap_pdf/Rate_of_Operation_and_Maintenance.pdf)
229. <https://advisory.kpmg.us/articles/2018/income-statement-presentation.html>
230. https://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=lfst_hhan-whtc&lang=en
231. https://books.google.com/ngrams/graph?year_start=1800&year_end=2008&corpus=15&smoothing=7&case_insensitive=on&content=performance&direct_url=t4%3B%2Cperformance%3B%2Cc0%3B%2Cs0%3B%3Bperformance%3B%2Cc0%3B%3BPerformance%3B%2Cc0
232. <https://csimarket.com/stocks/AWK-Return-on-Equity-ROE.html>
233. https://insse.ro/cms/sites/default/files/field/publicatii/proiectarea_populatiei_romaniei_in_profil_teritorial_la_orizontul_2060.pdf
234. <https://www.bnro.ro/Raport-statistic-606.aspx>
235. https://www.brainyquote.com/quotes/authors/r/ralph_marston.html
236. <https://www.eea.europa.eu/ro/themes/adaptarea-la-schimbarile-climatice/adaptarea-la-schimbarile-climatice>
237. https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/O-9-2020-000075_RO.html
238. https://www.fonduri-ue.ro/images/files/programe/POIM/2020/Ghidul_beneficiarului/24.04.2020/POIM_aprilie_2020.pdf
239. <https://www.larousse.fr/dictionnaires/francais/information/42993>
240. <https://www.law.cornell.edu/cfr/text/17/210.5-03>
241. <https://www.readyratios.com/sec/industry/49/>
242. <https://www.real-statistics.com/statistics-tables/durbin-watson-table/>
243. <https://www.risco.ro/>
244. <https://www.topfirme.com/judet/harghita/>
245. www.bnro.ro

- 246. www.ceccar.ro
- 247. www.mfinante.ro
- 248. www.moficial.ro
- 249. www.revista.cafr.ro
- 250. <http://h2obenchmark.org/>
- 251. www.apaalba.ro
- 252. www.caarad.ro
- 253. www.apacanal2000.ro
- 254. www.apabacau.ro
- 255. www.apaoradea.ro
- 256. www.aquabis.ro
- 257. www.apabotosani.ro
- 258. www.apabraila.ro
- 259. www.apabrasov.ro
- 260. www.cabuzau.ro
- 261. www.ecoaquacalarasi.ro
- 262. www.aquacaras.ro
- 263. www.casomes.ro
- 264. www.caaries.ro
- 265. www.rajac.ro
- 266. www.apacov.ro
- 267. www.catd.ro
- 268. www.apaoltenia.ro
- 269. www.apa-canal.ro
- 270. www.apagiurgiu.ro
- 271. www.aparegio.ro
- 272. www.harviz.ro
- 273. www.apaproduct.ro
- 274. www.asvj.ro
- 275. www.apavital.ro
- 276. www.acilfov.ro
- 277. www.apavol.ro
- 278. www.vitalmm.ro

- 279. www.secom-mehedinti.ro
- 280. www.aquaserv.ro
- 281. www.apaserv.eu
- 282. www.caolt.ro
- 283. www.hidroprahova.ro
- 284. www.apaservsm.ro
- 285. www.apacansb.ro
- 286. www.apatarnavei.ro
- 287. www.acetsv.ro
- 288. www.apaservteleorman.ro
- 289. www.aquatim.ro
- 290. www.aquaservtulcea.ro
- 291. www.apavil.ro
- 292. www.aquavaslui.ro
- 293. www.cupfocsani.ro